။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အဘိဓမ္မပိဋကေ

ပုဂ္ဂလပညတ္တိပာဠိ

မာတိကာ

၁. ဧကကဥဒ္ဒေသော

၁. ဆ ပညတ္တိယော – ခန္ဓပညတ္တိ, အာယတနပညတ္တိ, ဓာတုပညတ္တိ, သစ္စပညတ္တိ, ဣန္ဒြိယပညတ္တိ, ပုဂ္ဂလပညတ္တီတိ။

၂. ကိတ္တာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ? ယာဝတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ – ရူပက္ခန္ဓော, ဝေဒနာက္ခန္ဓော, သညာက္ခန္ဓော, သင်္ခါရက္ခန္ဓော, ဝိညာဏက္ခန္ဓော; ဧတ္တာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ။

၃. ကိတ္တာဝတာ အာယတနာနံ အာယတနပညတ္တိ? ယာဝတာ ဒွါဒသာယတနာနိ – စက္ခာယတနံ, ရူပါယတနံ, သောတာယတနံ, သဒ္ဒါယတနံ, ဃာနာယတနံ, ဂန္ဓာယတနံ, ဇိဝှာယတနံ, ရသာယတနံ, ကာယာယတနံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ, မနာယတနံ, ဓမ္မာယတနံ; ဧတ္တာဝတာ အာယတနာနံ အာယတနပညတ္တိ။

၄. ကိတ္တာဝတာ ဓာတူနံ ဓာတုပညတ္တိ? ယာဝတာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော – စက္ခုဓာတု, ရူပဓာတု, စက္ခုဝိညာဏဓာတု, သောတဓာတု, သဒ္ဒဓာတု, သောတဝိညာဏဓာတု, ဃာနဓာတု, ဂန္ဓဓာတု, ဃာနဝိညာဏဓာတု, ဇိဝှာဓာတု, ရသဓာတု, ဇိဝှာဝိညာဏဓာတု, ကာယဓာတု, ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု, ကာယဝိညာဏဓာတု, မနောဓာတု, ဓမ္မဓာတု, မနောဝိညာဏဓာတု; ဧတ္တာဝတာ ဓာတူနံ ဓာတုပညတ္တိ။

၅. ကိတ္တာဝတာ သစ္စာနံ သစ္စပညတ္တိ? ယာဝတာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ – ဒုက္ခသစ္စံ, သမုဒယသစ္စံ, နိရောဓသစ္စံ, မဂ္ဂသစ္စံ; ဧတ္တာဝတာ သစ္စာနံ သစ္စပညတ္တိ။

၆. ကိတ္တာဝတာ ဣန္ဒြိယာနံ ဣန္ဒြိယပညတ္တိ? ယာဝတာ ဗာဝီသတိန္ဒြိယာနိ – စက္ခုန္ဒြိယံ, သောတိန္ဒြိယံ, ဃာနိန္ဒြိယံ, ဇိဝှိန္ဒြိယံ, ကာယိန္ဒြိယံ, မနိန္ဒြိယံ, ဣတ္ထိန္ဒြိယံ, ပုရိသိန္ဒြိယံ, ဇီဝိတိန္ဒြိယံ, သုခိန္ဒြိယံ, ဒုက္ခိန္ဒြိယံ, သောမနဿိန္ဒြိယံ, ဒောမနဿိန္ဒြိယံ, ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ, သဒ္ဓိန္ဒြိယံ, ဝီရိယိန္ဒြိယံ, သတိန္ဒြိယံ, သမာဓိန္ဒြိယံ, ပညိန္ဒြိယံ, အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ, ယံ, အညာတာဝိန္ဒြိယံ; ဧတ္တာဝတာ ဣန္ဒြိယာနံ ဣန္ဒြိယပညတ္တိ။

၇. ကိတ္တာဝတာ ပုဂ္ဂလာနံ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ?

(၁) သမယဝိမုတ္တော

(၂) အသမယဝိမုတ္တော

(၃) ကုပ္ပဓမ္မော

(၄) အကုပ္ပဓမ္မော

(၅) ပရိဟာနဓမ္မော

(၆) အပရိဟာနဓမ္မော

(၇) စေတနာဘဗ္ဗော

(၈) အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော

(၉) ပုထုဇ္ဇနော

(၁၀) ဂောတြဘူ

(၁၁) ဘယူပရတော

(၁၂) အဘယူပရတော

(၁၃) ဘဗ္ဗာဂမနော

(၁၄) အဘဗ္ဗာဂမနော

(၁၅) နိယတော

(၁၆) အနိယတော

(၁၇) ပဋိပန္နကော

(၁၈) ဖလေဋ္ဌိတော

(၁၉) သမသီသီ

(၂၀) ဌိတကပ္ပီ

(၂၁) အရိယော

(၂၂) အနရိယော

(၂၃) သေက္ခော

(၂၄) အသေက္ခော

(၂၅) နေဝသေက္ခနာသေက္ခော

(၂၆) တေဝိဇ္ဇော

(၂၇) ဆဠဘိညော

(၂၈) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော

(၂၉) ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓော [ပစ္စေကဗုဒ္ဓော (သီ.)]

(၃၀) ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော

(၃၁) ပညာဝိမုတ္တော

(၃၂) ကာယသက္ခီ

(၃၃) ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော

(၃၄) သဒ္ဓာဝိမုတ္တော

(၃၅) ဓမ္မာနုသာရီ

(၃၆) သဒ္ဓာနုသာရီ

(၃၇) သတ္တက္ခတ္တုပရမော

(၃၈) ကောလင်္ကောလော

(၃၉) ဧကဗီဇီ

(၄၀) သကဒါဂါမီ

(၄၁) အနာဂါမီ

(၄၂) အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ

(၄၃) ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ

(၄၄) အသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီ

(၄၅) သသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီ

(၄၆) ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမီ

(၄၇) သောတာပန္နော

(၄၈) သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော

(၄၉) သကဒါဂါမီ

(၅၀) သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော

(၅၁) အနာဂါမီ

(၅၂) အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော

(၅၃) အရဟာ

(၅၄) အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ [အရဟတ္တာယ (သီ.)] ပဋိပန္နော

ကောက်။

၂. ဒုကဥဒ္ဒေသော

၈. ဒွေ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) ကောဓနော စ, ဥပနာဟီ စ။

(၂) မက္ခီ စ, ပဠာသီ [ပဠာသီ (သျာ. က.)] စ။

(၃) ဣဿုကီ စ, မစ္ဆရီ စ။

(၄) သဌော စ, မာယာဝီ စ။

(၅) အဟိရိကော စ, အနောတ္တပ္ပီ စ။

(၆) ဒုဗ္ဗစော စ, ပါပမိတ္တော စ။

(၇) ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရော စ, ဘောဇနေ အမတ္တညူ စ။

(၈) မုဋ္ဌဿတိ စ, အသမ္ပဇာနော စ။

(၉) သီလဝိပန္နော စ, ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော စ။

(၁၀) အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော စ, ဗဟိဒ္ဓာသံယောဇနော စ။

(၁၁) အက္ကောဓနော စ, အနုပနာဟီ စ။

(၁၂) အမက္ခီ စ, အပဠာသီ စ။

(၁၃) အနိဿုကီ စ, အမစ္ဆရီ စ။

(၁၄) အသဌော စ, အမာယာဝီ စ။

(၁၅) ဟိရိမာ စ, ဩတ္တပ္ပီ စ။

(၁၆) သုဝစော စ, ကလျာဏမိတ္တော စ။

(၁၇) ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရော စ, ဘောဇနေ မတ္တညူ စ။

(၁၈) ဥပဋ္ဌိတဿတိ စ, သမ္ပဇာနော စ။

(၁၉) သီလသမ္ပန္နော စ, ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော စ။

(၂၀) ဒွေဝ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

(၂၁) ဒွေဝ ပုဂ္ဂလာ ဒုတ္တပ္ပယာ။

(၂၂) ဒွေဝ ပုဂ္ဂလာ သုတပ္ပယာ။

(၂၃) ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာသဝါ ဝဍ္ဎန္တိ။

(၂၄) ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာသဝါ န ဝဍ္ဎန္တိ။

(၂၅) ဟီနာဓိမုတ္တော စ, ပဏီတာဓိမုတ္တော စ။

(၂၆) တိတ္တော စ, တပ္ပေတာ စ။

ဒုကံ။

၃. တိကဥဒ္ဒေသော

၉. တယော ပုဂ္ဂလာ –

(၁) နိရာသော, အာသံသော, ဝိဂတာသော။

(၂) တယော ဂိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၃) ကာယသက္ခီ, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, သဒ္ဓာဝိမုတ္တော။

(၄) ဂူထဘာဏီ, ပုပ္ဖဘာဏီ, မဓုဘာဏီ။

(၅) အရုက္ခူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော, ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော , ဝဇိရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။

(၆) အန္ဓော, ဧကစက္ခု, ဒွိစက္ခု။

(၇) အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော, ဥစ္ဆင်္ဂပညော [ဥစ္စင်္ဂုပညော (သျာ.)] ပုဂ္ဂလော, ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော။

(၈) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေသု စ ဘဝေသု စ အဝီတရာဂေါ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေသု ဝီတရာဂေါ ဘဝေသု အဝီတရာဂေါ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေသု စ ဘဝေသု စ ဝီတရာဂေါ။

(၉) ပါသာဏလေခူပမော ပုဂ္ဂလော, ပထဝိလေခူပမော ပုဂ္ဂလော, ဥဒကလေခူပမော ပုဂ္ဂလော။

(၁၀) တယော ပေါတ္ထကူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၁) တယော ကာသိကဝတ္ထူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၂) သုပ္ပမေယျော, ဒုပ္ပမေယျော, အပ္ပမေယျော။

(၁၃) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ [ဂရုကတွာ (သီ.)] သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

(၁၄) အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဖိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပာသိတဗ္ဗော, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပာသိတဗ္ဗော; အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပာသိတဗ္ဗော။

(၁၅) အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ [ပရိပူရီကာရီ (သျာ.)], သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ; အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု စ ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိဉ္စ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ; အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု စ ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိဉ္စ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ စ ပရိပူရကာရီ။

(၁၆) တယော သတ္ထာရော။

(၁၇) အပရေပိ တယော သတ္ထာရော။

တိကံ။

၄. စတုက္ကဥဒ္ဒေသော

၁၀. စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ –

(၁) အသပ္ပုရိသော, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော, သပ္ပုရိသော, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော။

(၂) ပာပေါ, ပာပေန ပာပတရော, ကလျာဏော, ကလျာဏေန ကလျာဏတရော။

(၃) ပာပဓမ္မော, ပာပဓမ္မေန ပာပဓမ္မတရော, ကလျာဏဓမ္မော, ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရော။

(၄) သာဝဇ္ဇော, ဝဇ္ဇဗဟုလော, အပ္ပဝဇ္ဇော [အပ္ပသာဝဇ္ဇော (သျာ. က.) အ. နိ. ၄.၁၃၅], အနဝဇ္ဇော။

(၅) ဥဂ္ဃဋိတညူ, ဝိပဉ္စိတညူ [ဝိပစိတညူ (သီ.) အ. နိ. ၄.၁၃၃], နေယျော, ပဒပရမော။

(၆) ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော, နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော, မုတ္တပ္ပဋိဘာနော, နော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော, ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ, နေဝ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော။

(၇) စတ္တာရော ဓမ္မကထိကာ ပုဂ္ဂလာ။

(၈) စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၉) စတ္တာရော မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၀) စတ္တာရော အမ္ဗူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၁) စတ္တာရော ကုမ္ဘူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၂) စတ္တာရော ဥဒကရဟဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၃) စတ္တာရော ဗလီဗဒ္ဒူပမာ [ဗလိဗဒ္ဒူပမာ (သီ.)] ပုဂ္ဂလာ။

(၁၄) စတ္တာရော အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၁၅) အတ္ထေကစ္စေ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောကဟေတုတ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောကဟေတုတ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောကဟေတုတ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောကဟေတုတ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။

(၁၆) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောကဟေတုတ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောကဟေတုတ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောကဟေတုတ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောကဟေတုတ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။

(၁၇) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ခော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ခော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန; ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။

(၁၈) ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ နော ပုညဖလူပဇီဝီ, ပုညဖလူပဇီဝီ နော ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ, ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ စ ပုညဖလူပဇီဝီ စ, နေဝ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ နော ပုညဖလူပဇီဝီ။

(၁၉) တမော တမပရာယနော, တမော ဇောတိပရာယနော, ဇောတိ တမပရာယနော, ဇောတိ ဇောတိပရာယနော။

(၂၀) ဩဏတောဏတော, ဩဏတုဏ္ဏတော, ဥဏ္ဏတောဏတော, ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော။

(၂၁) စတ္တာရော ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၂၂) ရူပပ္ပမာဏော, ရူပပ္ပသန္နော, ဃောသပ္ပမာဏော, ဃောသပ္ပသန္နော။

(၂၃) လူခပ္ပမာဏော, လူခပ္ပသန္နော, ဓမ္မပ္ပမာဏော, ဓမ္မပ္ပသန္နော။

(၂၄) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ, နော ပရဟိတာယ; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ, နော အတ္တဟိတာယ; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

(၂၅) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပော ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရန္တပော ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပော စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော , ပရန္တပော စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တန္တပော ဟောတိ န အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော, န ပရန္တပော န ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။ သော အနတ္တန္တပော အပရန္တပော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတိဘူတော [သီတိဘူတော (သီ. က.)] သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။

(၂၆) သရာဂေ, သဒေါသော, သမောဟော, သမာနော။

(၂၇) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိစိတ္တံ စေတောသမထဿ, န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ; အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ, န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ

သ; အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ; အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

(၂၈) အနုသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော, ပဋိသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော, ဌိတတ္တော ပုဂ္ဂလော, တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော [ပာရဂတော (သီ. သျာ.)] ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော။

(၂၉) အပ္ပဿုတော သုတေန အနုပပန္နော, အပ္ပဿုတော သုတေန ဥပပန္နော, ဗဟုဿုတော သုတေန အနုပပန္နော, ဗဟုဿုတော သုတေန ဥပပန္နော။

(၃၀) သမဏမစလော, သမဏပဒုမော, သမဏပုဏ္ဍရီကော, သမဏေသု သမဏသုခုမာလော။

စတုက္ကံ။

၅. ပဉ္စကဥဒ္ဒေသော

၁၁. ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရဘတိ [အာရဗ္ဘတိ (သီ. သျာ.)] စ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နာရဘတိ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အတ္တေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။

(၂) ဒတွာ အဝဇာနာတိ, သံဝါသေန အဝဇာနာတိ, အာဓေယျမုခော ဟောတိ, လောလော ဟောတိ, မန္ဒော မောမူဟော ဟောတိ။

(၃) ပဉ္စ ယောဓာဇီဝူပမာ ပုဂ္ဂလာ။

(၄) ပဉ္စ ပိဏ္ဍပါတိကာ။

(၅) ပဉ္စ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကာ။

(၆) ပဉ္စ ဧကာသနိကာ။

(၇) ပဉ္စ ပံသုကူလိကာ။

(၈) ပဉ္စ တေစီဝရိကာ။

(၉) ပဉ္စ အာရညိကာ။

(၁၀) ပဉ္စ ရုက္ခမူလိကာ။

(၁၁) ပဉ္စ အဗ္ဘောကာသိကာ။

(၁၂) ပဉ္စ နေသဇ္ဇိကာ။

(၁၃) ပဉ္စ ယထာသန္ထတိကာ။

(၁၄) ပဉ္စ သောသာနိကာ။

ပဉ္စကံ။

၆. ဆက္ကဥဒ္ဒေသော

၁၂. ဆ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ ဗလေသု [ဖလေသု (ပီ.)] စ ဝသီဘာဝံ။ အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ တတ္ထ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ န စ ဗလေသု ဝသီဘာဝံ။ အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ သာဝကပာရမိဉ္စ ပာပုဏာတိ။ အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ , ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ, န စ သာဝကပာရမိံ ပာပုဏာတိ။ အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ, အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ [အနာဂန္တွာ (သျာ. က.) အ. နိ. ၄.၁၇၁] ဣတ္ထတ္တံ။ အတ္ထေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ, အာဂါမီ [သောတာပန္နသကဒါဂါမီ (သျာ. က.)] ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။

ဆက္ကံ။

၇. သတ္တကဥဒ္ဒေသော

၁၃. သတ္တ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) သတ္တ ဥဒကူပမာ ပုဂ္ဂလာ။ သကိံ နိမုဂ္ဂော နိမုဂ္ဂောဝ ဟောတိ, ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ နိမုဇ္ဇတိ, ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတော ဟောတိ, ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဝိပဿတိ ဝိလောကေတိ, ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ပတရတိ, ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ပဋိဂါဓပ္ပတ္တော ဟောတိ, ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ တိဏ္ဏော ဟောတိ ပာရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော။

(၂) ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော , ပညာဝိမုတ္တော, ကာယသက္ခီ, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, ဓမ္မာနုသာရီ, သဒ္ဓါနုသာရီ။

သတ္တကံ။

၈. အဋ္ဌကဥဒ္ဒေသော

၁၄. အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) စတ္တာရော မဂ္ဂသမင်္ဂိနော, စတ္တာရော ဖလသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ။

အဋ္ဌကံ။

၉. နဝကဥဒ္ဒေသော

၁၅. နဝ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော, ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓော, ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော, ပညာဝိမုတ္တော, ကာယသက္ခိ, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, သဒ္ဓာဝိမုတ္တော, ဓမ္မာနုသာရီ, သဒ္ဓာနုသာရီ။

နဝကံ။

၁၀. ဒသကဥဒ္ဒေသော

၁၆. ဒသ ပုဂ္ဂလာ –

(၁) ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ, ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ။

ဒသကံ။

ပုဂ္ဂလပညတ္တိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသော

၁. ဧကကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမယဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ [ဖုသိတွာ (သီ. ပီ.)] ဝိဟရတိ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သမယဝိမုတ္တော"။

၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အသမယဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခော ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အသမယဝိမုတ္တော"။ သဗ္ဗေပိ အရိယပုဂ္ဂလာ အရိယေ ဝိမောက္ခေ အသမယဝိမုတ္တာ။

၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကုပ္ပဓမ္မော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ သော စ ခော န နိကာမလာဘီ ဟောတိ န အကိစ္ဆလာဘီ န အကသိရလာဘီ; န ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ ဌာနံ ခော ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ, ယံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပမာဒမာဂမ္မ တာ သမာပတ္တိယော ကုပ္ပေယျုံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ကုပ္ပဓမ္မော"။

၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အကုပ္ပဓမ္မော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ သော စ ခော နိကာမလာဘီ ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ; ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော ယံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပမာဒမာဂမ္မ တာ သမာပတ္တိယော ကုပ္ပေယျုံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အကုပ္ပဓမ္မော"။ သဗ္ဗေပိ အရိယပုဂ္ဂလာ အရိယေ ဝိမောက္ခေ အကုပ္ပဓမ္မာ။

၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပရိဟာနဓမ္မော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ သော စ ခော န နိကာမလာဘီ ဟောတိ န အကိစ္ဆလာဘီ န အကသိရလာဘီ; န ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ ဌာနံ ခော ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ, ယံ သော ပုဂ္ဂလော ပမာဒမာဂမ္မ တာဟိ သမာပတ္တီဟိ ပရိဟာယေယျ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ပရိဟာနဓမ္မော"။

၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အပရိဟာနဓမ္မော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ သော စ ခော နိကာမလာဘီ ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ; ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော ယံ သော ပုဂ္ဂလော ပမာဒမာဂမ္မ တာဟိ သမာပတ္တီဟိ ပရိဟာယေယျ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အပရိဟာနဓမ္မော"။ သဗ္ဗေပိ အရိယပုဂ္ဂလာ အရိယေ ဝိမောက္ခေ အပရိဟာနဓမ္မာ။

၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော စေတနာဘဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ သော စ ခော န နိကာမလာဘီ ဟောတိ န အကိစ္ဆလာဘီ န အကသိရလာဘီ; န ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ သစေ အနုသဉ္စေတေတိ, န ပရိဟာယတိ တာဟိ သမာပတ္တီဟိ။ သစေ န အနုသဉ္စေတေတိ, ပရိဟာယတိ တာဟိ သမာပတ္တီဟိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "စေတနာဘဗ္ဗော"။

၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ သော စ ခော န နိကာမလာဘီ ဟောတိ န အကိစ္ဆလာဘီ န အကသိရလာဘီ; န ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ သစေ အနုရက္ခတိ, န ပရိဟာယတိ တာဟိ သမာပတ္တီဟိ။ သစေ န အနုရက္ခတိ, ပရိဟာယတိ တာဟိ သမာပတ္တီဟိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော"။

၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပုထုဇ္ဇနော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ တီဏိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ; န စ တေသံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ပဋိပန္နော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ပုထုဇ္ဇနော”။

၁၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဂောတြဘူ? ယေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရာ အရိယဓမ္မဿ အဝက္ကန္တိ ဟောတိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဂောတြဘူ”။

၁၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဘယူပရတော? သတ္တ သေက္ခာ ဘယူပရတာ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ သီလဝန္တော။ အရဟာ အဘယူပရတော။

၁၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အဘဗ္ဗာဂမနော? ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, ဝိပါကာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, အဿဒ္ဓါ အစ္ဆန္ဒိကာ ဒုပ္ပညာ ဧဠာ, အဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ – ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ပုဂ္ဂလာ “အဘဗ္ဗာဂမနာ”။

၁၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဘဗ္ဗာဂမနော? ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ န ကမ္မာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, န ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, န ဝိပါကာဝရဏေန သမန္နာဂတာ, သဒ္ဓါ ဆန္ဒိကာ ပညဝန္တော [ပညဝန္တာ (သီ.)] အနေဠာ, ဘဗ္ဗာ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ – ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ပုဂ္ဂလာ “ဘဗ္ဗာဂမနာ”။

၁၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နိယတော? ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ အာနန္တရိကာ, ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ နိယတာ, အဋ္ဌ စ အရိယပုဂ္ဂလာ နိယတာ။ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ အနိယတာ။

၁၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပဋိပန္နကော? စတ္တာရော မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ ပဋိပန္နကာ, စတ္တာရော ဖလသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ ဖလေ ဌိတာ။

၁၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမသီသီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာသဝပရိယာဒါနဉ္စ ဟောတိ ဇီဝိတပရိယာဒါနဉ္စ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “သမသီသီ”။

၁၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဌိတကပ္ပီ? အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော အဿ, ကပ္ပဿ စ ဥဍ္ဍယှနဝေလာ အဿ, နေဝ တာဝ ကပ္ပော ဥဍ္ဍယှေယျ ယာဝါယံ ပုဂ္ဂလော န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဌိတကပ္ပီ”။ သဗ္ဗေပိ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ ဌိတကပ္ပိနော။

၁၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အရိယော? အဋ္ဌ အရိယပုဂ္ဂလာ အရိယာ။ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ အနရိယာ။

၁၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သေက္ခော? စတ္တာရော မဂ္ဂသမင်္ဂိနော တယော ဖလသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ “သေက္ခာ”။ အရဟာ အသေက္ခော။ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ နေဝသေက္ခနာသေက္ခာ။

၂၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော တေဝိဇ္ဇော? တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “တေဝိဇ္ဇော”။

၂၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဆဠဘိညော? ဆဟိ အဘိညာဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ဆဠဘိညော”။

၂၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ; တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏာတိ, ဗလေသု စ ဝသီဘာဝံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”။

၂၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ; န စ တတ္ထ သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏာတိ, န စ ဗလေသု ဝသီဘာဝံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ”။

၂၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ; ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော"။

၂၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပညာဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ; ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ပညာဝိမုတ္တော"။

၂၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ ; ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ကာယသက္ခီ"။

၂၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ။ ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော"။

၂၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ။ ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ, နော စ ခော ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သဒ္ဓါဝိမုတ္တော"။

၂၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုသာရီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, ပညာဝါဟိံ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဓမ္မာနုသာရီ"။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုသာရီ ဖလေ ဌိတော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။

၃၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနုသာရီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သဒ္ဓါဝါဟိံ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သဒ္ဓါနုသာရီ"။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနုသာရီ ဖလေ ဌိတော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။

၃၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တုပရမော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော [သမ္ဗောဓိပရာယဏော (သီ. က.)] ။ သော သတ္တက္ခတ္တုံ ဒေဝေ စ မာနုသေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သတ္တက္ခတ္တုပရမော"။

၃၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကောလင်္ကောလော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော။ သော ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ကောလင်္ကောလော"။

၃၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဧကဗီဇီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော။ သော ဧကံယေဝ မာနုသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဧကဗီဇီ"။

၃၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သကဒါဂါမီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒောသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ , သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သကဒါဂါမီ"။

၃၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ, တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အနာဂါမီ"။

၃၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ, တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သော ဥပပန္နံ ဝါ သမနန္တရာ အပ္ပတ္တံ ဝါ ဝေမဇ္ဈံ အာယုပ္ပမာဏံ အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ ဥပရိဋ္ဌိမာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ"။

၃၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ, တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သော အတိက္ကမိတွာ ဝေမဇ္ဈံ အာယုပ္ပမာဏံ ဥပဟစ္စ ဝါ ကာလကိရိယံ [ကာလံ ကိရိယံ (က.)] အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ ဥပရိဋ္ဌိမာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ"။

၃၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ, တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သော အသင်္ခါရေန အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ ဥပရိဋ္ဌိမာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ"။

၃၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ, တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သော သသင်္ခါရေန အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ ဥပရိဋ္ဌိမာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ"။

၄၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ, တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သော အဝိဟာ စုတော အတပ္ပံ ဂစ္ဆတိ, အတပ္ပာ စုတော သုဒဿံ ဂစ္ဆတိ, သုဒဿာ စုတော သုဒဿိံ ဂစ္ဆတိ, သုဒဿိယာ စုတော အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ; အကနိဋ္ဌေ အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ ဥပရိဋ္ဌိမာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ"။

၄၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော? တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ တီဏိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သောတာပန္နော"။

၄၂. ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနုဘာဝါယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကာမရာဂဗျာပါဒါ တနုဘူတာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သကဒါဂါမီ"။

၄၃. ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကာမရာဂဗျာပါဒါ အနဝသေသာ ပဟီနာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အနာဂါမီ"။

၄၄. ရူပရာဂအရူပရာဂမာနုဒ္ဒစ္စအဝိဇ္ဇာယ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ရူပရာဂေ အရူပရာဂေ မာနော ဥဒ္ဓစ္စံ အဝိဇ္ဇာ အနဝသေသာ ပဟီနာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အရဟာ"။

ဧကကနိဒ္ဒေသော။

၂. ဒုကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၄၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကောဓနော? တတ္ထ ကတမော ကောဓော? ယော ကောဓော ကုဇ္ဈနာ ကုဇ္ဈိတတ္တံ ဒေါသော ဒုဿနာ ဒုဿိတတ္တံ [ဒူသနာ ဒူသိတတ္တံ (သျာ.)] ဗျာပတ္တိ ဗျာပဇ္ဇနာ ဗျာပဇ္ဇိတတ္တံ ဝိရောဓော ပဋိဝိရောဓော စဏ္ဍိက္ကံ အသုရောပေါ အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ – အယံ ဝုစ္စတိ ကောဓော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ကောဓော အပ္ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ကောဓနော"။

၄၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥပနာဟီ? တတ္ထ ကတမော ဥပနာဟော? ပုဗ္ဗကာလံ ကောဓော အပရကာလံ ဥပနာဟော။ ယော ဧဝရူပေါ ဥပနာဟော ဥပနယှနာ ဥပနယှိတတ္တံ အဋ္ဌပနာ [အာဋ္ဌပနာ (က.) ဝိဘ. ၈၉၁] ဌပနာ သဏ္ဌပနာ အနုသံသန္ဒနာ အနုပ္ပဗန္ဓနာ ဒဠှီကမ္မံ ကောဓဿ – အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနာဟော ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ဥပနာဟော အပ္ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဥပနာဟီ"။

၄၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော မက္ခီ? တတ္ထ ကတမော မက္ခော? ယော မက္ခော မက္ခာယနာ မက္ခာယိတတ္တံ [မက္ခီယနာ မက္ခီယိတတ္တံ (သီ.), မက္ခိယနာ မက္ခိယိတတ္တံ (က.)] နိဋ္ဌုရိယံ နိဋ္ဌုရိယကမ္မံ – အယံ ဝုစ္စတိ မက္ခော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ မက္ခော အပ္ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "မက္ခီ"။

၄၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပဠာသီ? တတ္ထ ကတမော ပဠာသော? ယော ပဠာသော ပဠာသာယနာ ပဠာသာယိတတ္တံ ပဠာသာဟာရော ဝိဝါဒဋ္ဌာနံ ယုဂဂ္ဂါဟော အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေါ – အယံ ဝုစ္စတိ ပဠာသော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ပဠာသော အပ္ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ပဠာသီ"။

၄၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဣဿုကီ? တတ္ထ ကတမာ ဣဿာ? ယာ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု ဣဿာ ဣဿာယနာ ဣဿာယိတတ္တံ ဥသူယာ ဥသူယနာ [ဥဿုယာ ဥဿုယနာ (က.) ဝိဘ. ၈၉၃] ဥသူယိတတ္တံ – အယံ ဝုစ္စတိ ဣဿာ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ဣဿာ အပ္ပဟီနာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဣဿုကီ"။

၅၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော မစ္ဆရီ? တတ္ထ ကတမံ မစ္ဆရိယံ? ပဉ္စ မစ္ဆရိယာနိ – အာဝါသမစ္ဆရိယံ, ကုလမစ္ဆရိယံ, လာဘမစ္ဆရိယံ, ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယံ, ဓမ္မမစ္ဆရိယံ။ ယံ ဧဝရူပံ မစ္ဆေရံ မစ္ဆရာယနာ မစ္ဆရာယိတတ္တံ ဝေဝိစ္ဆံ ကဒရိယံ ကဋုကဉ္စုကတာ အဂ္ဂဟိတတ္တံ စိတ္တဿ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ မစ္ဆရိယံ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣဒံ မစ္ဆရိယံ အပ္ပဟီနံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "မစ္ဆရီ"။

၅၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဌော? တတ္ထ ကတမံ သာဌေယျံ? ဣဓေကစ္စော သဌော ဟောတိ ပရိသဌော။ ယံ တတ္ထ သဌံ သဌတာ သာဌေယျံ ကက္ကရတာ ကက္ကရိယံ [ကက္ခဠတာ ကက္ခဠိယံ (သျာ.) ဓ. ခုဒ္ဒကဝိဘင်္ဂဒုကနိဒ္ဒေသေပိ] ပရိက္ခတ္တတာ ပါရိက္ခတ္တိယံ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ သာဌေယျံ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣဒံ သာဌေယျံ အပ္ပဟီနံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "သဌော"။

၅၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော မာယာဝီ? တတ္ထ ကတမာ မာယာ? ဣဓေကစ္စော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ တဿ ပဋိစ္ဆာဒနဟေတု ပါပိကံ ဣစ္ဆံ ပဏိဒဟတိ – "မာ မံ ဇညာ"တိ ဣစ္ဆတိ, "မာ မံ ဇညာ"တိ သင်္ကပ္ပတိ "မာ မံ ဇညာ"တိ ဝါစံ ဘာသတိ, "မာ မံ ဇညာ"တိ ကာယေန ပရက္ကမတိ။ ယာ ဧဝရူပါ မာယာ မာယာဝိတာ အစ္စာသရာ ဝဉ္စနာ နိကတိ ဝိကိရဏာ ပရိဟရဏာ ဂူဟနာ ပရိဂူဟနာ ဆာဒနာ ပ

ဋ္ဌိတ္တာဒနာ အနုတ္တာနီကမ္မံ အနာဝိကမ္မံ တေစ္ဆာဒနာ ဟာပကိရိယာ – အယံ ဝုစ္စတိ မာယာ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ မာယာ အပ္ပဟီနာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “မာယာဝီ”။

၅၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အဟိရိကော? တတ္ထ ကတမံ အဟိရိကံ? ယံ န ဟိရီယတိ ဟိရိယိတဗ္ဗေန န ဟိရီယတိ ဟာပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ အဟိရိကံ။ ဣမိနာ အဟိရိကေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “အဟိရိကော”။

၅၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနောတ္တပ္ပီ? တတ္ထ ကတမံ အနောတ္တပ္ပံ? ယံ န ဩတ္တပ္ပတိ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေန န ဩတ္တပ္ပတိ ဟာပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ အနောတ္တပ္ပံ။ ဣမိနာ အနောတ္တပ္ပေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “အနောတ္တပ္ပီ”။

၅၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒုဗ္ဗစော? တတ္ထ ကတမော ဒောဝစဿတာ? သဟဓမ္မိကေ ဝုစ္စမာနေ ဒောဝစဿာယံ ဒောဝစဿိယံ ဒောဝစဿတာ ဝိပ္ပဋိကုလဂ္ဂါဟိတာ ဝိပစ္စနီကသာတတာ အနာဒရိယံ အနာဒရိယတာ အဂါရဝတာ အပ္ပတိဿဝတာ – အယံ ဝုစ္စတိ ဒောဝစဿတာ။ ဣမာယ ဒောဝစဿတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ဒုဗ္ဗစော”။

၅၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပါပမိတ္တော? တတ္ထ ကတမာ ပါပမိတ္တတာ? ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ အဿဒ္ဓါ ဒုဿီလာ အပ္ပဿုတာ မစ္ဆရိနော ဒုပ္ပညာ, ယာ တေသံ သေဝနာ နိသေဝနာ သံသေဝနာ ဘဇနာ သမ္ဘဇနာ ဘတ္တိ သမ္ဘတ္တိ သမ္ပဝင်္ကတာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပါပမိတ္တတာ။ ဣမာယ ပါပမိတ္တတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ပါပမိတ္တော”။

၅၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရော? တတ္ထ ကတမာ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ; ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝါဿဝေယျုံ, တဿ သံဝရာယ န ပဋိပဇ္ဇတိ, န ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ, စက္ခုန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတွာ။ပေ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပေ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတွာ။ပေ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပေ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ; ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝါဿဝေယျုံ, တဿ သံဝရာယ န ပဋိပဇ္ဇတိ, န ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ, မနိန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ယာ ဣမေသံ ဆန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဂုတ္တိ အဂောပနာ အနာရက္ခော အသံဝရော – အယံ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာ။ ဣမာယ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရော”။

၅၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဘောဇနေ အမတ္တညူ? တတ္ထ ကတမာ ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အပ္ပဋိသင်္ခါ အယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ ဒဝါယ မဒါယ မဏ္ဍနာယ ဝိဘူသနာယ, ယာ တတ္ထ အသန္တုဋ္ဌိတာ အမတ္တညုတာ အပ္ပဋိသင်္ခါ ဘောဇနေ – အယံ ဝုစ္စတိ ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ။ ဣမာယ ဘောဇနေ အမတ္တညုတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ဘောဇနေ အမတ္တညူ”။

၅၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော မုဋ္ဌဿတိ? တတ္ထ ကတမံ မုဋ္ဌဿစ္စံ? ယာ အဿတိ အနနုဿတိ အပ္ပဋိဿတိ အဿတိ အဿရဏတာ အဓာရဏတာ ပိလာပနတာ သမ္မုသနတာ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ မုဋ္ဌဿစ္စံ။ ဣမိနာ မုဋ္ဌဿစ္စေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “မုဋ္ဌဿတိ”။

၆၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အသမ္ပဇာနော? တတ္ထ ကတမံ အသမ္ပဇညံ? ယံ အညာဏံ အဒဿနံ အနဘိသမယော အနနုဗောဓော အသမ္ဗောဓော အပ္ပဋိဝေဓော အသင်္ဂါဟဏာ အပရိယောဂါဟဏာ [အသံဂါဟနာ အပရိယောဂါဟနာ (သီ. သျာ. က.)] အသမပေက္ခဏာ အပစ္စဝေက္ခဏာ အပစ္စက္ခကမ္မံ ဒုမ္မေဇ္ဈံ ဗာလျံ အသမ္ပဇညံ မောဟော ပ

မောဟော သမ္မောဟော အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇောဃော အဝိဇ္ဇာယောဂေါ အဝိဇ္ဇာနုသယော အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ မောဟော အကုသလမူလံ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ အသမ္ပဇညံ။ ဣမိနာ အသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “အသမ္ပဇာနော”။

၆၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သီလဝိပန္နော? တတ္ထ ကတမာ သီလဝိပတ္တိ? ကာယိကော ဝီတိက္ကမော ဝါစသိကော ဝီတိက္ကမော ကာယိကဝါစသိကော ဝီတိက္ကမော – အယံ ဝုစ္စတိ သီလဝိပတ္တိ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဿီလျံ သီလဝိပတ္တိ။ ဣမာယ သီလဝိပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “သီလဝိပန္နော”။

၆၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော? တတ္ထ ကတမာ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ? “နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ, နတ္ထိ ဟုတံ, နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ [သုကဋဒုက္ကဋာနံ (သီ.)] ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပာကော, နတ္ထိ အယံ လောကော , နတ္ထိ ပရော လောကော , နတ္ထိ မာတာ, နတ္ထိ ပိတာ, နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပာတိကာ, နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ [သမဂ္ဂတာ (က.)] သမ္မာပဋိပန္နာ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တီ”တိ။ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ ဒိဋ္ဌိကန္တာရော ဒိဋ္ဌိဝိသူကာယိကံ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ ဂါဟော ပဋိဂ္ဂါဟော အဘိနိဝေသော ပရာမာသော ကုမ္မဂ္ဂေါ မိစ္ဆာပထော မိစ္ဆတ္တံ တိတ္ထာယတနံ ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟော [ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော (သဗ္ဗတ္ထ) ပဒသိဒ္ဓိ စိန္တေတဗ္ဗာ], အယံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ သဗ္ဗာပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ဣမာယ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော”။

၆၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော”။

၆၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဗဟိဒ္ဓာသံယောဇနော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဉ္စုဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဗဟိဒ္ဓာသံယောဇနော”။

၆၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အက္ကောဓနော? တတ္ထ ကတမော ကောဓော? ယော ကောဓော ကုဇ္ဈနာ ကုဇ္ဈိတတ္တံ ဒောသော ဒုဿနာ ဒုဿိတတ္တံ ဗျာပတ္တိ ဗျာပဇ္ဇနာ ဗျာပဇ္ဇိတတ္တံ ဝိရောဓော ပဋိဝိရောဓော စဏ္ဍိက္ကံ အသုရောပော အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ – အယံ ဝုစ္စတိ ကောဓော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ကောဓော ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အက္ကောဓနော”။

၆၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနုပနာဟီ? တတ္ထ ကတမော ဥပနာဟော? ပုဗ္ဗကာလံ ကောဓော အပရကာလံ ဥပနာဟော ယော ဧဝရူပေါ ဥပနာဟော ဥပနယှနာ ဥပနယှိတတ္တံ အဋ္ဌပနာ ဌပနာ သဏ္ဌပနာ အနုသံသန္ဒနာ အနုပ္ပဗန္ဓနာ ဒဠှီကမ္မံ ကောဓဿ – အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနာဟော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ဥပနာဟော ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အနုပနာဟီ”။

၆၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အမက္ခီ? တတ္ထ ကတမော မက္ခော? ယော မက္ခော မက္ခာယနာ မက္ခာယိတတ္တံ နိဋ္ဌုရိယံ နိဋ္ဌုရိယကမ္မံ – အယံ ဝုစ္စတိ မက္ခော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ မက္ခော ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အမက္ခီ”။

၆၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အပဠာသီ? တတ္ထ ကတမော ပဠာသော? ယော ပဠာသော ပဠာသာယနာ ပဠာသာယိတတ္တံ ပဠာသာဟာရော ဝိဝာဒဋ္ဌာနံ ယုဂဂ္ဂါဟော အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေါ – အယံ ဝုစ္စတိ ပဠာသော။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ပဠာသော ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အပဠာသီ”။

၆၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနိဿုကီ? တတ္ထ ကတမာ ဣဿာ? ယာ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု ဣဿာ ဣဿာယနာ ဣဿာယိတတ္တံ ဥသူယာ ဥသူယနာ ဥသူယိတတ္တံ – အယံ ဝုစ္စတိ ဣဿာ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ ဣဿာ ပဟီနာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အနိဿုကီ”။

၇၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အမစ္ဆရီ? တတ္ထ ကတမံ မစ္ဆရိယံ? ပဉ္စ မစ္ဆရိယာနိ – အာဝါသမစ္ဆရိယံ, ကုလမစ္ဆရိယံ, လာဘမစ္ဆရိယံ, ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယံ, ဓမ္မမစ္ဆရိယံ။ ယံ ဧဝရူပံ မစ္ဆေရံ မစ္ဆရာယနာ မစ္ဆရာယိတတ္တံ ဝေဝိစ္ဆံ ကဒရိယံ ကဋုကဉ္စုကတာ အဂ္ဂဟိတတ္တံ စိတ္တဿ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ မစ္ဆရိယံ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣဒံ မစ္ဆရိယံ ပဟီနံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အမစ္ဆရီ''။

၇၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အသဌော? တတ္ထ ကတမံ သာဌေယျံ? ဣဓေကစ္စော သဌော ဟောတိ ပရိသဌော။ ယံ တတ္ထ သဌံ သဌတာ သာဌေယျံ ကက္ကရတာ ကက္ကရိယံ ပရိက္ခတ္တတာ ပါရိက္ခတ္တိယံ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ သာဌေယျံ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣဒံ သာဌေယျံ ပဟီနံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အသဌော''။

၇၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အမာယာဝီ? တတ္ထ ကတမာ မာယာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ တဿ ပဋိစ္ဆာဒနဟေတု ပါပိကံ ဣစ္ဆံ ပဏိဒဟတိ – ''မာ မံ ဇညာ''တိ ဣစ္ဆတိ, ''မာ မံ ဇညာ''တိ သင်္ကပ္ပတိ, ''မာ မံ ဇညာ''တိ ဝါစံ ဘာသတိ, ''မာ မံ ဇညာ''တိ ကာယေန ပရက္ကမတိ။ ယာ ဧဝရူပါ မာယာ မာယာဝိတာ အစ္စာသရာ ဝဉ္စနာ နိကတိ ဝိကိရဏာ ပရိဟရဏာ ဂူဟနာ ပရိဂူဟနာ ဆာဒနာ ပဋိစ္ဆာဒနာ အနုတ္တာနီကမ္မံ အနာဝိကမ္မံ ဝေါစ္ဆာဒနာ ပါပကိရိယာ – အယံ ဝုစ္စတိ မာယာ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ မာယာ ပဟီနာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အမာယာဝီ''။

၇၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဟိရိမာ? တတ္ထ ကတမာ ဟိရီ? ယံ ဟိရီယတိ ဟိရိယိတဗ္ဗေန ဟိရီယတိ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ – အယံ ဝုစ္စတိ ဟိရီ။ ဣမာယ ဟိရိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ဟိရိမာ''။

၇၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဩတ္တပ္ပီ? တတ္ထ ကတမံ ဩတ္တပ္ပံ? ယံ ဩတ္တပ္ပတိ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေန ဩတ္တပ္ပတိ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဩတ္တပ္ပံ။ ဣမိနာ ဩတ္တပ္ပေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ဩတ္တပ္ပီ''။

၇၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သုဝစော? တတ္ထ ကတမာ သောဝစဿတာ? သဟဓမ္မိကေ ဝုစ္စမာနေ သောဝစဿာယံ သောဝစဿိယံ သောဝစဿတာ အဝိပ္ပဋိကုလဂ္ဂါဟိတာ အဝိပစ္စနီကသာတတာ သာဒရိယံ သာဒရိယတာ သဂါရဝတာ သပ္ပတိဿဝတာ – အယံ ဝုစ္စတိ သောဝစဿတာ။ ဣမာယ သောဝစဿတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''သုဝစော''။

၇၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကလျာဏမိတ္တော? တတ္ထ ကတမာ ကလျာဏမိတ္တတာ? ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ သဒ္ဓါ သီလဝန္တော ဗဟုဿုတာ စာဂဝန္တော ပညဝန္တော, ယာ တေသံ သေဝနာ နိသေဝနာ သံသေဝနာ ဘဇနာ သမ္ဘဇနာ ဘတ္တိ သမ္ဘတ္တိ သမ္ပဝင်္ကတာ – အယံ ဝုစ္စတိ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ဣမာယ ကလျာဏမိတ္တတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ကလျာဏမိတ္တော''။

၇၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရော? တတ္ထ ကတမာ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ; ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အနွာဿဝေယျုံ, တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ, ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတွာ။ပေ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပေ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတွာ။ပေ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပေ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ; ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အနွာဿဝေယျုံ, တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ, ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ, မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ယာ ဣမေသံ ဆန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဂုတ္တိ ဂောပနာ အာရက္ခော သံဝရော – အယံ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ။ ဣမာယ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရော''။

၇၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဘောဇနေ မတ္တညူ? တတ္ထ ကတမာ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ – ''နေဝ ဒဝါယ, န မဒါယ, န မဏ္ဍနာယ, န ဝိဘူသနာယ; ယာဝဒေ

ဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ။ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခာမိ, နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပာဒေဿာမိ, ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာ''တိ။ ယာ တတ္ထ သန္တုဋ္ဌိတာ မတ္တညုတာ ပဋိသင်္ခါ ဘောဇနေ – အယံ ဝုစ္စတိ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ။ ဣမာယ ဘောဇနေ မတ္တညုတာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ဘောဇနေ မတ္တညူ''။

၇၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥပဋ္ဌိတဿတိ? တတ္ထ ကတမာ သတိ? ယာ သတိ အနုဿတိ ပဋိဿတိ သတိ သရဏတာ ဓာရဏတာ အပိလာပနတာ အသမ္မုဿနတာ သတိ သတိန္ဒြိယံ သတိဗလံ သမ္မာသတိ – အယံ ဝုစ္စတိ သတိ။ ဣမာယ သတိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ဥပဋ္ဌိတဿတိ''။

၈၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမ္ပဇာနော? တတ္ထ ကတမံ သမ္ပဇညံ? ယာ ပညာ ပဇာနနာ ဝိစယော ပဝိစယော ဓမ္မဝိစယော သလ္လက္ခဏာ ဥပလက္ခဏာ ပစ္စုပလက္ခဏာ ပဏ္ဍိစ္စံ ကောသလ္လံ နေပုညံ ဝေဘဗျာ စိန္တာ ဥပပရိက္ခာ ဘူရီ မေဓာ ပရိဏာယိကာ ဝိပဿနာ သမ္ပဇညံ ပတောဒေါ ပညာ ပညိန္ဒြိယံ ပညာဗလံ ပညာသတ္ထံ ပညာပာသာဒေါ ပညာ အာလောကော ပညာဩဘာသော ပညာပဇ္ဇောတော ပညာရတနံ အမောဟော ဓမ္မဝိစယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ – ဣဒံ ဝုစ္စတိ သမ္ပဇညံ။ ဣမိနာ သမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''သမ္ပဇာနော''။

၈၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သီလသမ္ပန္နော? တတ္ထ ကတမာ သီလသမ္ပဒါ? ကာယိကော အဝီတိက္ကမော ဝါစသိကော အဝီတိက္ကမော ကာယိကဝါစသိကော အဝီတိက္ကမော – အယံ ဝုစ္စတိ သီလသမ္ပဒါ။ သဗ္ဗောပိ သီလသံဝရော သီလသမ္ပဒါ။ ဣမာယ သီလသမ္ပဒါယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''သီလသမ္ပန္နော''။

၈၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော? တတ္ထ ကတမာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ''အတ္ထိ ဒိန္နံ, အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ, အတ္ထိ ဟုတံ, အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော, အတ္ထိ အယံ လောကော, အတ္ထိ ပရော လောကော, အတ္ထိ မာတာ, အတ္ထိ ပိတာ, အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ, အတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တီ''တိ။ ယာ ဧဝရူပါ ပညာ ပဇာနနာ။ပေ။ အမောဟော ဓမ္မဝိစယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ – အယံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ သဗ္ဗာပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ဣမာယ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ''ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော''။

၈၃. ကတမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ? ယော စ ပုဗ္ဗကာရီ, ယော စ ကတညူ ကတဝေဒီ – ဣမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

၈၄. ကတမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုတ္တပ္ပယာ? ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ နိက္ခိပတိ, ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဝိဿဇ္ဇေတိ – ဣမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ''ဒုတ္တပ္ပယာ''။

၈၅. ကတမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ သုတပ္ပယာ? ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ န နိက္ခိပတိ, ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ – ဣမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ''သုတပ္ပယာ''။

၈၆. ကတမေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာသဝါ ဝဍ္ဎန္တိ? ယော စ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတိ, ယော စ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ – ဣမေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာသဝါ ဝဍ္ဎန္တိ။

၈၇. ကတမေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာသဝါ န ဝဍ္ဎန္တိ? ယော စ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ, ယော စ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတိ – ဣမေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာသဝါ န ဝဍ္ဎန္တိ။

၈၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဟီနာဓိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော, သော အညံ ဒုဿီလံ ပါပဓမ္မံ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရုပါသတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဟီနာဓိမုတ္တော''။

၈၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပဏ္ဏိတာဓိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော, သော အညံ သီလဝန္တံ ကလျာဏဓမ္မံ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရုပါသတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ပဏ္ဏိတာဓိမုတ္တော”။

၉၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော တိတ္တော? ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါ [ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ (သီ.)] ယေ စ တထာဂတဿ သာဝကာ အရဟန္တော တိတ္တာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တိတ္တော စ တပ္ပေတာ စ [တပ္ပေတာ စ, အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော တိတ္တော (သီ.)]။

ဒုကနိဒ္ဒေသော။

၃. တိကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၉၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နိရာသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တော ပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ဗုဇာတော။ သော သုဏာတိ – “ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ”တိ။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ – “ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “နိရာသော”။

၉၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အာသံသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော။ သော သုဏာတိ – “ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – “ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အာသံသော”။

၉၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော သုဏာတိ – “ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ”တိ။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ – “ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ”တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ယာ ဟိဿ ပုဗ္ဗေ အဝိမုတ္တဿ ဝိမုတ္တာသာ, သာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဝိဂတာသော”။

၉၄. တတ္ထ ကတမေ တယော ဂိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ? တယော ဂိလာနာ – ဣဓေကစ္စော ဂိလာနော လဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ, လဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, လဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ, နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။ (၁)

ဣဓ ပနေကစ္စော ဂိလာနော လဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ, လဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, လဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ, ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။ (၂)

ဣဓ ပနေကစ္စော ဂိလာနော လဘန္တော သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တော သပ္ပာယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တော ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နော အလဘန္တော, ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ။ (၃)

တတ္ထ ယွတာယံ ဂိလာနော လဘန္တော သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တော သပ္ပာယာနိ ဘေ
သဇ္ဇာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တော ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နော အလဘန္တော, ဝုဋ္ဌာတိ တမ္ဟာ အာဗာဓာ, ဣမံ ဂိ
လာနံ ပဋိစ္စ ဘဂဝတာ ဂိလာနဘတ္တံ အနုညာတံ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ အနုညာတံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော အနုညာတော။ ဣမဉ္စ
ပန ဂိလာနံ ပဋိစ္စ အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ။

ဧဝမေဝံ [ဧဝမေဝ (သီ.)] တယော ဂိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣဓ
ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ, လဘန္တော
ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝဏာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝဏာယ, နေဝ ဩက္
ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။ (၁)

ဣဓ ပနေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ,
လဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝဏာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝဏာယ,
ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။ (၂)

ဣဓ ပနေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော တထာဂတံ ဒဿနာယ နော အလဘန္တော, လဘန္တော တထာဂတပ္ပ
ဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝဏာယ နော အလဘန္တော, ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။ (၃)

တတ္ထ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လဘန္တော တထာဂတံ ဒဿနာယ နော အလဘန္တော, လဘန္တော တထာဂတပ္ပဝေ
ဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝဏာယ နော အလဘန္တော , ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ, ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိ
စ္စ ဘဂဝတာ ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာ, ဣမဉ္စ ပုဂ္ဂလံ ပဋိစ္စ အညေသမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော။ ဣမေ တယော ဂိ
လာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၉၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရ
တိ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ကာယသက္ခိ”။

၉၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ,
“အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, “အယံ ဒုက္ခနိရောဓ
ဂါမိနီ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝောဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝောစရိတာ,
ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော”။

၉၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။
ပေ.။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝောဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝောစရိတာ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ
အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ, နော စ ခော ယထာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “သဒ္ဓါဝိမုတ္တော”။

၉၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဂူထဘာဏီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော မုသာဝါဒီ ဟောတိ သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂ
တော ဝါ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနီတော သက္ခိပုဋ္ဌော – “ဧဟမ္ဘော
[ဧဟိ ဘော (သျာ. က.) မ. နိ. ၁.၄၄၀; အ. နိ. ၃.၂၈] , ပုရိသ, ယံ ဇာနာသိ တံ ဝဒေဟီ”တိ, သော အဇာနံ ဝါ အာဟ – “ဇာ
နာမိ”တိ, ဇာနံ ဝါ အာဟ – “န ဇာနာမိ”တိ, အပဿံ ဝါ အာဟ – “ပဿာမိ”တိ, ပဿံ ဝါ အာဟ – “န ပဿ
ာမိ”တိ။ ဣတိ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ – အယံ
ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဂူထဘာဏီ”။

၉၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပုပ္ဖဘာဏီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒာ ပဋိဝိရတော ဟော
တိ သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနီတော
သက္ခိပုဋ္ဌော – “ဧဟမ္ဘော, ပုရိသ, ယံ ဇာနာသိ တံ ဝဒေဟီ”တိ, သော အဇာနံ ဝါ အာဟ – “န ဇာနာမိ”တိ, ဇာနံ ဝါ
အာဟ – “ဇာနာမိ”တိ, အပဿံ ဝါ အာဟ – “န ပဿာမိ”တိ, ပဿံ ဝါ အာဟ – “ပဿာမိ”တိ။ ဣတိ အတ္တဟေတု

တ ပရဟေတု တ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု တ န သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ပုပ္ဖဘာဏီ"။

၁၀၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော မဓုဘာဏီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဏသုခါ ပေမနိယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရီ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပာ, တထာရူပိံ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "မဓုဘာဏီ"။

၁၀၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အရုကူပမစိတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော, အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ [ပတိဋ္ဌီယတိ (သျာ. က.) အ. နိ. ၃.၂၅], ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဒုဋ္ဌာရုကော ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ [ကထလာယ (က.), ကထလေန (အဋ္ဌကထာ) အ. နိ. ၃.၂၅] ဝါ ဃဋ္ဋိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ အာသဝံ ဒေတိ [အဿဝံ ဒေတိ (သီ.)] , ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော, အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ, ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အရုကူပမစိတ္တော"။

၁၀၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သေယျထာပိ နာမ စက္ခုမာ ပုရိသော ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ ရူပါနိ ပဿေယျ, ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ , "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော"။

၁၀၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝဇိရူပမစိတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဝဇိရဿ နတ္ထိ ကိဉ္စိ အဘေဇ္ဇံ မဏိ ဝါ ပါသာဏော ဝါ, ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဝဇိရူပမစိတ္တော"။

၁၀၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အန္ဓော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တထာရူပံ စက္ခု န ဟောတိ ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ, အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ; တထာရူပမ္ပိဿ စက္ခု န ဟောတိ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, ဟီနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အန္ဓော"။

၁၀၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဧကစက္ခု? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တထာရူပံ စက္ခု ဟောတိ , ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ, အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ; တထာရူပမ္ပိဿ စက္ခု န ဟောတိ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, ဟီနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဧကစက္ခု"။

၁၀၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒွိစက္ခု? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တထာရူပံ စက္ခု ဟောတိ ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ, အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ; တထာရူပမ္ပိဿ စက္ခု ဟောတိ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, ဟီနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ, ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဒွိစက္ခု"။

၁၀၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အဝကုဇ္ဇပညော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ [ဂတော (သီ.), ဂန္တွာ (သျာ.)] ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝဏာယ [ဓမ္မဿဝနာယ (သျာ.)] ။ တဿ ဘိက္ခူ ဓ

မ့ံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ
ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ,
န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ, န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ
မနသိ ကရောတိ, န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ, န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ ကုမ္ဘော နိက္ကုဇ္ဇော
[နိကုဇ္ဇော (သျာ.) အ. နိ. ၃.၃၀] တတြ ဥဒကံ အာသိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတိ, နော သဏ္ဌာတိ; ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂ
လော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ ။ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ
အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္
မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ, န မဇ္ဈံ မနသိ
ကရောတိ, န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရော
တိ, န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ, န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “အဝကုဇ္ဇပညော”။

၁၀၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥစ္ဆင်္ဂပညော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိ
က္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ။ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာ
နကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိ
သိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ ဝုဋ္ဌ
ဋ္ဌိတော စ ခော တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ, န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ, န ပရိယော
သာနံ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပုရိသဿ ဥစ္ဆင်္ဂေ နာနာခဇ္ဇကာနိ အာကိဏ္ဏာနိ – တိလာ တဏ္ဍုလာ
[တိလတဏ္ဍုလာ (က.) အ. နိ. ၃.၃၀] မောဒကာ ဗဒရာ။ သော တမှာ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟန္တော သတိသမ္မောသာ ပကိရေ
ယျ။ ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ။
တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ
မနသိ ကရောတိ, မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ ဝုဋ္ဌိတော စ ခော တမှာ အာသနာ တဿ
သာ ကထာယ နေဝ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, န မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, န ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ – အယံ ဝု
စ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဥစ္ဆင်္ဂပညော”။

၁၀၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပုထုပညော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ
သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ။ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနက
လျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္
နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ ဝုဋ္ဌိ
တောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, ပရိယောသာနမ္ပိ မန
သိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ ကုမ္ဘော ဥက္ကုဇ္ဇော တတြ ဥဒကံ အာသိတ္တံ သဏ္ဌာတိ, နော ဝိဝဋ္ဋတိ; ဧဝမေဝံ
ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ။ တဿ ဘိက္
ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္
ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရော
တိ, မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ အာ
ဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ, ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ပုထုပ
ညော”။

၁၁၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကာမေသု စ ဘဝေသု စ အဝီတရာဂေါ? သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော – ဣမေ ဝုစ္စန္
တိ ပုဂ္ဂလာ “ကာမေသု စ ဘဝေသု စ အဝီတရာဂါ”။

၁၁၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကာမေသု ဝီတရာဂေါ, ဘဝေသု အဝီတရာဂေါ? အနာဂါမီ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
“ကာမေသု ဝီတရာဂေါ, ဘဝေသု အဝီတရာဂေါ”။

၁၁၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကာမေသု စ ဘဝေသု စ ဝီတရာဂေါ? အရဟာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ကာမေသု စ ဘဝေသု စ ဝီတရာဂေါ"။

၁၁၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဟာသာဓာလေခူပမော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ သ ကောဓော စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဟာသာဓာ လေခာ န ခိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ တတေန တ ဥဒကေန တ, စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ; ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ ကောဓော စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဟာသာဓာလေခူပမော"။

၁၁၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပထဝိလေခူပမော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ ကောဓော န စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပထဝိယာ [ပဌဝိယာ (သီ. သျာ.)] လေခာ ခိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ တတေန တ ဥဒကေန တ, န စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ; ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ သ ကောဓော န စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ပထဝိလေခူပမော"။

၁၁၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဒကလေခူပမော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာဂါဠှေနပိ ဝုစ္စမာနော ဖရုသေနပိ ဝုစ္စမာနော အမနာပေနပိ ဝုစ္စမာနော သံသန္ဒတိမေဝ [။ စေဝ (သျာ.) အ. နိ. ၃.၁၃၃] သန္ဓိယတိမေဝ [။ စေဝ (သျာ.) အ. နိ. ၃.၁၃၃] သမ္မောဒတိမေဝ [။ စေဝ (သျာ.) အ. နိ. ၃.၁၃၃] ။ သေယျထာပိ နာမ ဥဒကေ လေခာ ခိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ, န စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ; ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာဂါဠှေနပိ ဝုစ္စမာနော ဖရုသေနပိ ဝုစ္စမာနော အမနာပေနပိ ဝုစ္စမာနော သံသန္ဒတိမေဝ သန္ဓိယတိမေဝ သမ္မောဒတိမေဝ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဥဒကလေခူပမော"။

၁၁၆. တတ္ထ ကတမေ တယော ပေါတ္ထကူပမာ ပုဂ္ဂလာ? တယော ပေါတ္ထကာ – နဝေါပိ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စေဝ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဂ္ဃော စ, မဇ္ဈိမောပိ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စေဝ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဂ္ဃော စ, ဇိဏ္ဏောပိ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စေဝ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဂ္ဃော စ။ ဇိဏ္ဏမ္ပိ ပေါတ္ထကံ ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇနံ တ ကရောန္တိ သင်္ကာရကူဋေ တ နံ ဆဍ္ဍေန္တိ။ ဧဝမေဝံ တယော မေ ပေါတ္ထကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။ ကတမေ တယော? နဝေါ စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ ဒုဿီလော ပာပဓမ္မော, ဣဒမဿ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ။ သေယျထာပိ သော ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေ ခော ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ, တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ။ ဣဒမဿ ဒုက္ခသမ္ဖဿတာယ။ သေယျထာပိ သော ပေါတ္ထကော ဒုက္ခသမ္ဖဿော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေသံ ခော ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ , တေသံ တံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ။ ဣဒမဿ အပ္ပဂ္ဃတာယ။ သေယျထာပိ သော ပေါတ္ထကော အပ္ပဂ္ဃော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

မဇ္ဈိမော စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ။ပေ.။ ထေရော စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ ဒုဿီလော ပာပဓမ္မော, ဣဒမဿ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ။ သေယျထာပိ သော ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေ ခော ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ, တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ။ ဣဒမဿ ဒုက္ခသမ္ဖဿတာယ။ သေယျထာပိ သော ပေါတ္ထကော ဒုက္ခသမ္ဖဿော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေသံ ခော ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ, တေသံ တံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ။ ဣဒမဿ အပ္ပဂ္ဃတာယ။ သေယျထာပိ သော ပေါတ္ထကော အပ္ပဂ္ဃော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ဧဝရူပေါ စေ ထေရော ဘိက္ခု သင်္ဃမဇ္ဈေ ဘဏတိ။ တမေနံ ဘိက္ခူ ဧဝမာဟံသု – "ကိံ နု ခော တုယှံ ဗာလဿ အဗျတ္တဿ ဘဏိတေန, တွမ္ပိ နာမ ဘဏိတဗ္ဗံ မညသီ"တိ! သော ကုပိတော အနတ္တမနော တထာရူပိံ ဝါစံ နိစ္ဆာရေတိ ယထာရူပါယ ဝါစာယ သင်္ဃော တံ ဥက္ခိပတိ, သင်္ကာရကူဋေဝ နံ ပေါတ္ထကံ။ ဣမေ တယော ပေါတ္ထကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။

၁၁၇. တတ္ထ ကတမေ တယော ကာသိကဝတ္ထူပမာ ပုဂ္ဂလာ? တီဏိ ကာသိကဝတ္ထာနိ – နဝမ္ပိ ကာသိကဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ဖဿဉ္စ မဟဂ္ဃဉ္စ, မဇ္ဈိမမ္ပိ ကာသိကဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ဖဿဉ္စ မဟဂ္ဃဉ္စ, ဇိဏ္ဏမ္ပိ ကာသိကဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ဖဿဉ္စ မဟဂ္ဃဉ္စ။ ဇိဏ္ဏမ္ပိ ကာသိကဝတ္ထံ ရတနပလိဝေဌနံ ဝါ ကရောန္တိ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ဝါ နံ နိက္ခိပန္တိ။

ဧဝမေဝံ တယောမေ ကာသိကဝတ္ထူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။ ကတမေ တယော? နဝေါ စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော , ဣဒမဿ သုဝဏ္ဏတာယ။ သေယျထာပိ တံ ကာသိကဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ, တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခာယ။ ဣဒမဿ သုခသမ္ဖဿတာယ။ သေယျထာပိ တံ ကာသိကဝတ္ထံ သုခသမ္ဖဿံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေသံ ခေါ ပန သော [ယေသံ ခေါ ပန (သဗ္ဗတ္ထ) အ. နိ. ၃.၁၀၀] ပဋိဂ္ဂဏှာတိ [ပတိဂဏှာတိ (သီ.) ရူပသိဒ္ဓိဋီကာယ ပန သမေတိ] စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ, တေသံ တံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ။ ဣဒမဿ မဟဂ္ဃတာယ။ သေယျထာပိ တံ ကာသိကဝတ္ထံ မဟဂ္ဃံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

မဇ္ဈိမော စေပိ ဘိက္ခူ။ပေ.။ ထေရော စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော, ဣဒမဿ သုဝဏ္ဏတာယ။ သေယျထာပိ တံ ကာသိကဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ, တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခာယ။ ဣဒမဿ သုခသမ္ဖဿတာယ။ သေယျထာပိ တံ ကာသိကဝတ္ထံ သုခသမ္ဖဿံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ယေသံ ခေါ ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ, တေသံ တံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ။ ဣဒမဿ မဟဂ္ဃတာယ။ သေယျထာပိ တံ ကာသိကဝတ္ထံ မဟဂ္ဃံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ဧဝရူပေါ စေ ထေရော ဘိက္ခု သင်္ဃမဇ္ဈေ ဘဏတိ, တမေနံ ဘိက္ခူ ဧဝမာဟံသု – ''အပ္ပသဒ္ဒါ အာယသ္မန္တော ဟောထ, ထေရော ဘိက္ခု ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ ဘဏတီ''တိ။ တဿ တံ ဝစနံ အာဒေယျံ ဂစ္ဆတိ, ဂန္ဓကရဏ္ဍကေဝ နံ ကာသိကဝတ္ထံ။ ဣမေ တယော ကာသိကဝတ္ထူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။

၁၁၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သုပ္ပမေယျော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဓတော ဟောတိ ဥန္နဠော စပလော မုခရော ဝိကိဏ္ဏဝါစော မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော အသမာဟိတော ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော ပါကတိန္ဒြိယော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သုပ္ပမေယျော''။

၁၁၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပမေယျော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဒ္ဓတော ဟောတိ အနုန္နဠော အစပလော အမုခရော အဝိကိဏ္ဏဝါစော ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမ္ပဇာနော သမာဟိတော ဧကဂ္ဂစိတ္တော သံဝုတိန္ဒြိယော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဒုပ္ပမေယျော''။

၁၂၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အပ္ပမေယျော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အပ္ပမေယျော''။

၁၂၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟီနော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော, အညတြ အနုဒ္ဒယာ အညတြ အနုကမ္ပာ။

၁၂၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဒိသော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ''သီလသာမညဂတာနံ သတံ သီလကထာ စ နော ဘဝိဿတိ, သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ, သာ စ နော ပဝတ္တိနီ ဘဝိဿတိ; သမာဓိသာမညဂတာနံ သတံ သမာဓိကထာ စ နော ဘဝိဿတိ, သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ, သာ စ နော

ပဝတ္တိနီ [ပဝတ္တနီ (သီ.) အ. နိ. ၃.၂၆] ဘဝိဿတိ; ပညာသာမညဂတာနံ သတံ ပညာကထာ စ နော ဘဝိဿတိ, သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ, သာ စ နော ပဝတ္တိနီ ဘဝိဿတီ''တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဓိကော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ''အပရိပူရံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ, ပရိပူရံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ; အပရိပူရံ ဝါ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ, ပရိပူရံ ဝါ သမာဓိက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ; အပရိပူရံ ဝါ ပညာက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ, ပရိပူရံ ဝါ ပညာက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ''တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ဗုဇာတော။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ကိဉ္စာပိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ, အထ ခေါ နံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ – ''ပါပမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပါပသဟာယော ပါပသမ္ပဝင်္ကော''တိ။ သေယျထာပိ နာမ အဟိ ဂူထဂတော ကိဉ္စာပိ န ဍံသတိ, အထ ခေါ နံ မက္ခေတိ; ဧဝမေဝံ ကိဉ္စာပိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ, အထ ခေါ နံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ – ''ပါပမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပါပသဟာယော ပါပသမ္ပဝင်္ကော''တိ! တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော, အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ, ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဒုဋ္ဌာရုကော ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ ဝါ ဃဋ္ဋိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ အာသဝံ ဒေတိ, ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော, အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ, ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ တိန္ဒုကာလာတံ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ ဝါ ဃဋ္ဋိတံ ဘိယျောသော မတ္တာယ စိစ္စိဋာယတိ စိဋိစိဋာယတိ, ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော, အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ, ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဂူထကူပေါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ ဝါ ဃဋ္ဋိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ, ဧဝမေဝံ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော, အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ, ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ; ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ''အက္ကောသေယျပိ မံ ပရိဘာသေယျပိ မံ အနတ္ထမ္ပိ မေ ကရေယျာ''တိ! တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော – ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ကိဉ္စာပိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ, အထ ခေါ နံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ – ''ကလျာဏမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ကလျာဏသဟာယော ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော''တိ! တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ? သောတာပန္နသကဒာဂါမိနော – ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ပုဂ္ဂလာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော, သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရိနော, ပညာယ မတ္တသော ကာရိနော။

၁၂၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သီလေသု စ ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိဉ္စ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ? အနာဂါမီ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သီလေသု စ ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိဉ္စ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။

၁၂၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သီလေသု စ ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိဉ္စ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ စ ပရိပူရကာရီ? အရဟာ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သီလေသု စ ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိဉ္စ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ စ ပရိပူရကာရီ။

၁၃၀. တတ္ထ ကတမေ တယော သတ္ထာရော? ဣဓေကစ္စော သတ္ထာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညပေတိ [ပညာပေတိ (သီ. ဿျာ.)], န ရူပါနံ ပရိညံ ပညပေတိ, န ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညပေတိ။ ဣဓ ပနေကစ္စော သတ္ထာ ကာမာနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, ရူပါနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, န ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညပေတိ။ ဣဓ ပနေကစ္စော သတ္ထာ ကာမာနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, ရူပါနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, ဝေဒနာနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ။

တတြ ယွာယံ သတ္ထာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညပေတိ, န ရူပါနံ ပရိညံ ပညပေတိ, န ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညပေတိ, ရူပါဝစရသမာပတ္တိယာ လာဘီ သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြ ယွာယံ သတ္ထာ ကာမာနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, ရူပါနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, န ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညပေတိ, အရူပါဝစရသမာပတ္တိယာ လာဘီ သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြ ယွာယံ သတ္ထာ ကာမာနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, ရူပါနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, ဝေဒနာနဉ္စ ပရိညံ ပညပေတိ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣမေ တယော သတ္ထာရော။

၁၃၁. တတ္ထ ကတမေ အပရေပိ တယော သတ္ထာရော? ဣဓေကစ္စော သတ္ထာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ, အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ။ ဣဓ ပနေကစ္စော သတ္ထာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ, နော စ ခော အဘိသမ္ပရာယံ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ။ ဣဓ ပနေကစ္စော သတ္ထာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော န ပညပေတိ, အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော န ပညပေတိ။

တတြ ယွာယံ သတ္ထာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ, အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ, သဿတဝါဒော သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြ ယွာယံ သတ္ထာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ, နော စ ခော အဘိသမ္ပရာယံ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတိ, ဥစ္ဆေဒဝါဒော သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြ ယွာယံ သတ္ထာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော န ပညပေတိ, အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော န ပညပေတိ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣမေ အပရေပိ တယော သတ္ထာရော။

တိကနိဒ္ဒေသော။

၄. စတုက္ကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၁၃၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အသပ္ပုရိသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ, အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ, ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ, မုသာဝါဒီ ဟောတိ, သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "အသပ္ပုရိသော"။

၁၃၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ , အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ ပရဉ္စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ ပရဉ္စ မု

သာတဒေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ ဟောတိ ပရဉ္စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနေ သမာဒ ပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော''။

၁၃၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သပ္ပုရိသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ , အဒိန္နာဒာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, မုသာဝါဒာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သပ္ပုရိသော''။

၁၃၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ပာဏာတိပာတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ မုသာဝါဒာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ မုသာဝါဒာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒ ပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော''။

၁၃၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပါပေါ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပာဏာတိပာတီ ဟောတိ, အဒိန္နာဒာယီ ဟောတိ, ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ, မုသာဝါဒီ ဟောတိ, ပိသုဏာဝါစော [ပိသုဏာဝါစော] ဟောတိ, ဖရုသဝါစော [ဖရုသာဝါစော (သီ.) ဒီ. နိ. ၃.၁၁၅] ဟောတိ, သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ, အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ, ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ [မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (က.)] ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ပါပေါ''။

၁၃၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပါပေန ပါပတရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပာဏာတိပာတီ ဟောတိ ပရဉ္စ ပာဏာတိပာတေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒာယီ ဟောတိ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒာနေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ ပရဉ္စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ ပရဉ္စ မုသာဝါဒေ သမာဒ ပေတိ, အတ္တနာ စ ပိသုဏာဝါစော ဟောတိ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ဖရုသဝါစော ဟောတိ ပရဉ္စ ဖရုသာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ ပရဉ္စ သမ္ဖပ္ပလာပေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ ပရဉ္စ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ ပရဉ္စ ဗျာပာဒေ သမာဒ ပေတိ, အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ပါပေန ပါပတရော''။

၁၃၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကလျာဏော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, အဒိန္နာဒာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ , ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, မုသာဝါဒာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, သမ္ဖပ္ပလာပာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ, အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ, သမ္မာဒိဋ္ဌိ [သမ္မာဒိဋ္ဌိ (က.)] ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ကလျာဏော''။

၁၃၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကလျာဏေန ကလျာဏတရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ပာဏာတိပာတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ မုသာဝါဒာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ မုသာဝါဒာ ဝေရမဏိယာ သမာဒ ပေတိ, အတ္တနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ သမ္ဖပ္ပလာပာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ ပရဉ္စ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ ပရဉ္စ အဗျာပာဒေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ကလျာဏေန ကလျာဏတရော''။

၁၄၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပါပဓမ္မော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပာဏာတိပာတီ ဟောတိ, အဒိန္နာဒာယီ ဟောတိ။ပေ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ပါပဓမ္မော''။

၁၄၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဟာပမေမ္မေန ဟာပမမ္မတရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ဟာဏာတိပာတီ ဟောတိ ပရဉ္စ ဟာဏာတိပာတေ သမာဒပေတိ, အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒာယီ ဟောတိ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒာနေ သမာဒပေတိ။ပေ.။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဟာပမေမ္မေန ဟာပမမ္မတရော''။

၁၄၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကလ္လာဏဓမ္မော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, အဒိန္နာဒာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပေ.။ သမာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ကလ္လာဏဓမ္မော''။

၁၄၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကလ္လာဏဓမ္မေန ကလ္လာဏဓမ္မတရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ဟာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ပရဉ္စ ဟာဏာတိပာတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပေ.။ အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ကလ္လာဏဓမ္မေန ကလ္လာဏဓမ္မတရော''။

၁၄၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သာဝဇ္ဇော''။

၁၄၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝဇ္ဇဗဟုလော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန, သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန, သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဝဇ္ဇဗဟုလော''။

၁၄၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဝဇ္ဇော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန, အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန, အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အပ္ပဝဇ္ဇော''။

၁၄၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အနဝဇ္ဇော''။

၁၄၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဂ္ဃဋိတညူ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သဟ ဥဒာဟဋဝေလာယ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဥဂ္ဃဋိတညူ''။

၁၄၉. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝိပဉ္စိတညူ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဝိပဉ္စိတညူ''။

၁၅၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နေယျော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဒေသတော ပရိပုစ္ဆတော ယောနိသော မနသိကရောတော ကလ္လာဏမိတ္တေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပာသတော ဧဝံ အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''နေယျော''။

၁၅၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပဒပရမော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုမ္ပိ သုဏတော ဗဟုမ္ပိ ဘဏတော ဗဟုမ္ပိ ဓာရယတော ဗဟုမ္ပိ ဝါစယတော န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ပဒပရမော''။

၁၅၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော [ယုတ္တပဋိဘာဏော (သျာ.) အ. နိ. ၄.၁၃၂] နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉှံ ပုဋ္ဌော သမာနော ယုတ္တံ ဝဒတိ နော သီဃံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော''။

၁၅၃. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉှံ ပုဋ္ဌော သမာနော သီဃံ ဝဒတိ နော ယုတ္တံ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''မုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော''။

၁၅၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉှံ ပုဋ္ဌော သမာနော ယုတ္တဉ္စ ဝဒတိ သီဃဉ္စ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ”။

၁၅၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နေဝ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉှံ ပုဋ္ဌော သမာနော နေဝ ယုတ္တံ ဝဒတိ နော သီဃံ – အယံ ဝုစ္စတိ, ပုဂ္ဂလော “နေဝ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော”။

၁၅၆. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မကထိကာ ပုဂ္ဂလာ? ဣဓေကစ္စော ဓမ္မကထိကော အပ္ပဉ္စ ဘာသတိ အသဟိတဉ္စ, ပရိသာ စဿ န ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပော ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပာယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ပနေကစ္စော ဓမ္မကထိကော အပ္ပဉ္စ ဘာသတိ သဟိတဉ္စ, ပရိသာ စဿ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပော ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပာယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ပနေကစ္စော ဓမ္မကထိကော ဗဟုဉ္စ ဘာသတိ အသဟိတဉ္စ, ပရိသာ စဿ န ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပော ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပာယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ပနေကစ္စော ဓမ္မကထိကော ဗဟုဉ္စ ဘာသတိ သဟိတဉ္စ, ပရိသာ စဿ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပော ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပာယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေ စတ္တာရော “ဓမ္မကထိကာ ပုဂ္ဂလာ”။

၁၅၇. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရော ဝလာဟကာ – ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ, ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ, ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ, နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော ? ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ, ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ, ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ, နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာသိတာ ဟောတိ, နော ကတ္တာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ, နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကတ္တာ ဟောတိ, နော ဘာသိတာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ။ သေယျထာပိ သော ဝလာဟကော ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာသိတာ စ ဟောတိ, ကတ္တာ စ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ။ သေယျထာပိ သော ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော ဝလာဟကော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ဣမေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၅၈. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတဿော မူသိကာ – ကာခံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ, ဝသိတာ နော ကာခံ ကတ္တာ, ကာခံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ, နေဝ ကာခံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂ

ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ, ဝသိတာ နော ကဓံ ကတ္တာ, ကဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ, နေဝ ကဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ကဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ – သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂာထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ကဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ သေယျထာပိ သာ မူသိကာ ကဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဟောတိ နော ကဓံ ကတ္တာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ န ပရိယာပုဏာတိ – သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂာထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဟောတိ နော ကဓံ ကတ္တာ။ သေယျထာပိ သာ မူသိကာ ဝသိတာ နော ကဓံ ကတ္တာ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ကဓံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ – သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂာထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ကဓံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ။ သေယျထာပိ သာ မူသိကာ ကဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ ကဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ န ပရိယာပုဏာတိ – သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂာထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ ကဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ သေယျထာပိ သာ မူသိကာ နေဝ ကဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ဣမေ စတ္တာရော မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၅၉. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော အမ္ဗူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရိ အမ္ဗာနိ – အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏိ [ပက္ကဝဏ္ဏီ], ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏိ [အာမဝဏ္ဏီ (သျာ. က.) အ. နိ. ၄.၁၀၅], အာမံ အာမဝဏ္ဏိ, ပက္ကံ ပက္ကဝဏ္ဏိ။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ အမ္ဗူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? အာမော ပက္ကဝဏ္ဏီ, ပက္ကော အာမဝဏ္ဏီ, အာမော အာမဝဏ္ဏီ, ပက္ကော ပက္ကဝဏ္ဏီ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပာသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ [သမ္မိဉ္ဇိတံ (သီ. သျာ.)] ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ အမ္ဗံ အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏိ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပာသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ အမ္ဗံ ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏိ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ အမ္ဗံ အာမံ အာမဝဏ္ဏိ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ အမ္ဗံ ပက္ကံ ပက္ကဝဏ္ဏိ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ဣမေ စတ္တာရော အမ္ဗူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၆၀. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော ကုမ္ဘူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရော ကုမ္ဘာ – တုစ္ဆော ပိဟိတော, ပူရော ဝိဝဋော, တုစ္ဆော ဝိဝဋော, ပူရော ပိဟိတော။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ ကုမ္ဘူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? တုစ္ဆော ပိဟိတော, ပူရော ဝိဝဋော, တုစ္ဆော ဝိဝဋော, ပူရော ပိဟိတော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ပိဟိတော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ပိဟိတော။ သေယျထာပိ သော ကုမ္ဘော တုစ္ဆော ပိဟိတော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ဝိဝဋော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ဝိဝဋော။ သေယျထာပိ သော ကုမ္ဘော ပူရော ဝိဝဋော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ဝိဝဋော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ဝိဝဋော။ သေယျထာပိ သော ကုမ္ဘော တုစ္ဆော ဝိဝဋော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဟိတော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဟိတော။ သေယျထာပိ သော ကုမ္ဘော ပူရော ပိဟိတော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ စတ္တာရော ကုမ္ဘူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၆၁. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရော ဥဒကရဟဒာ – ဥတ္တာနော ဂမ္ဘီရောဘာသော, ဂမ္ဘီရော ဥတ္တာနောဘာသော, ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော, ဂမ္ဘီရော ဂမ္ဘီရောဘာသော။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ ဥဒကရဟဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥတ္တာနော ဂမ္ဘီရောဘာသော, ဂမ္ဘီရော ဥတ္တာနောဘာသော, ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော, ဂမ္ဘီရော ဂမ္ဘီရောဘာသော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဂမ္ဘီရောဘာသော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော

ဥတ္တာနော ဟောတိ ဂမ္ဘီရော ဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဥဒကရဟဒေါ ဥတ္တာနော ဂမ္ဘီရောဘာသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂမ္ဘီရော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဟသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ.။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဂမ္ဘီရော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဥဒကရဟဒေါ ဂမ္ဘီရော ဥတ္တာနောဘာသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ န ဟသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ.။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဥဒကရဟဒေါ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂမ္ဘီရော ဟောတိ ဂမ္ဘီရောဘာသော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဟသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ.။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဂမ္ဘီရော ဟောတိ ဂမ္ဘီရောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဥဒကရဟဒေါ ဂမ္ဘီရော ဂမ္ဘီရောဘာသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၆၂. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော ဗလီဗဒ္ဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရော ဗလီဗဒ္ဒာ [ဗလိဗဒ္ဒာ (သျာ.)] – သကဂဝစဏ္ဍော [သဂဝစဏ္ဍော (က. သီ.) အ. နိ. ၄.၁၀၈] နော ပရဂဝစဏ္ဍော, ပရဂဝစဏ္ဍော နော သကဂဝစဏ္ဍော, သကဂဝစဏ္ဍော စ ပရဂဝစဏ္ဍော စ, နေဝ သကဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ ဗလီဗဒ္ဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သကဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော, ပရဂဝစဏ္ဍော နော သကဂဝစဏ္ဍော, သကဂဝစဏ္ဍော စ ပရဂဝစဏ္ဍော စ, နေဝ သကဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော သကဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇိတာ ဟောတိ, နော ပရပရိသံ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော သကဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော။ သေယျထာပိ သော ဗလီဗဒ္ဒော သကဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပရဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော သကဂဝစဏ္ဍော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရပရိသံ ဥဗ္ဗေဇိတာ ဟောတိ, နော သကပရိသံ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပရဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော သကဂဝစဏ္ဍော။ သေယျထာပိ သော ဗလီဗဒ္ဒော ပရဂဝစဏ္ဍော နော သကဂဝစဏ္ဍော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော သကဂဝစဏ္ဍော စ ဟောတိ ပရဂဝစဏ္ဍော စ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သကပရိသဉ္စ ဥဗ္ဗေဇိတာ ဟောတိ, ပရပရိသဉ္စ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော သကဂဝစဏ္ဍော စ ဟောတိ ပရဂဝစဏ္ဍော စ။ သေယျထာပိ သော ဗလီဗဒ္ဒော သကဂဝစဏ္ဍော စ ပရဂဝစဏ္ဍော စ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ သကဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇိတာ ဟောတိ နော ပရပရိသံ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ သကဂဝစဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော။ သေယျထာပိ သော ဗလီဗဒ္ဒော နေဝ သကဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ စတ္တာရော ဗလီဗဒ္ဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၆၃. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရော အာသီဝိသာ [အာသိဝိသာ (သျာ.)] – အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော, ဃောရဝိသော နော အာဂတဝိသော, အာဂတဝိသော စ ဃောရဝိသော စ, နေဝ အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော, ဃောရဝိသော နော အာဂတဝိသော, အာဂတဝိသော စ ဃောရဝိသော စ, နေဝ အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော ဟောတိ နော ဃောရဝိသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ ကောဓော န စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော ဟောတိ, နော ဃောရဝိသော။ သေယျထာပိ သော အာသီဝိသော အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဃောရဝိသော ဟောတိ နော အာဂတဝိသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နဟေဝ ခော [နေဝ ခော (သီ.) အ. နိ. ၄.၁၁၀] အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ ကောဓော စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဃောရဝိသော ဟောတိ, နော အာဂတဝိသော။ သေယျထာပိ သော အာသီဝိသော ဃောရဝိသော နော အာဂတဝိသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော စ ဟောတိ ဃောရဝိသော စ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ ကောဓော စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော စ ဟောတိ ဃောရဝိသော စ။ သေယျထာပိ သော အာသီဝိသော အာဂတဝိသော စ ဃောရဝိသော စ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ အာဂတဝိသော ဟောတိ နော ဃောရဝိသော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နဟေဝ ခော အဘိဏှံ ကုဇ္ဈတိ။ သော စ ခွဝဿ ကောဓော န စိရံ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ အာဂတဝိသော ဟောတိ နော ဃောရဝိသော။ သေယျထာပိ သော အာသီဝိသော နေဝ အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ စတ္တာရော အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၆၄. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပဋိပန္နာနံ မိစ္ဆာပဋိပန္နာနံ တိတ္ထိယာနံ တိတ္ထိယသာဝကာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ – "သုပ္ပဋိပန္နာ" ဣတိပိ, "သမ္မာပဋိပန္နာ" ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သုပ္ပဋိပန္နာနံ သမ္မာပဋိပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ – "ဒုပ္ပဋိပန္နာ" ဣတိပိ, "မိစ္ဆာပဋိပန္နာ" ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပဋိပဒာယ မိစ္ဆာပဋိပဒာယ ပသာဒံ ဇနေတိ – "သုပ္ပဋိပဒါ" ဣတိပိ , "သမ္မာပဋိပဒါ" ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သုပ္ပဋိပဒာယ သမ္မာပဋိပဒာယ အပ္ပသာဒံ ဇနေတိ – "ဒုပ္ပဋိပဒါ" ဣတိပိ, "မိစ္ဆာပဋိပဒါ" ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။

၁၆၅. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂာဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပဋိပန္နာနံ မိစ္ဆာပဋိပန္နာနံ တိတ္ထိယာနံ တိတ္ထိယသာဝကာနံ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ – "ဒုပ္ပဋိပန္နာ" ဣတိပိ, "မိစ္ဆာပဋိပန္နာ" ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂာဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သုပ္ပဋိပန္နာနံ သမ္မာပဋိပန္နာနံ ဗုဒ္ဓာနံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ – “သုပ္ပဋိပန္နာ” ဣတိပိ, “သမ္မာပဋိပန္နာ” ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပဋိပဒာယ မိစ္ဆာပဋိပဒာယ အပ္ပသာဒံ ဇနေတိ – “ဒုပ္ပဋိပဒာ” ဣတိပိ, “မိစ္ဆာပဋိပဒာ” ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သုပ္ပဋိပဒာယ သမ္မာပဋိပဒာယ ပသာဒံ ဇနေတိ – “သုပ္ပဋိပဒာ” ဣတိပိ, “သမ္မာပဋိပဒာ” ဣတိပီတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။

၁၆၆. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ခော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ အဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ ။ ယော တတ္ထ အဝဏ္ဏော တံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, ယော တတ္ထ ဝဏ္ဏော တံ န ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ခော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ခော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ အဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ ။ ယော တတ္ထ ဝဏ္ဏော တံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, ယော တတ္ထ အဝဏ္ဏော တံ န ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နော စ ခော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ အဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယော တတ္ထ အဝဏ္ဏော တံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, ယောပိ တတ္ထ ဝဏ္ဏော တမ္ပိ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ တတြ ကာလညူ ဟောတိ တဿ ပဉှဿ ဝေယျာကရဏာယ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နောပိ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ အဝဏ္ဏောပိ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယော တတ္ထ အဝဏ္ဏော တံ န ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, ယောပိ တတ္ထ ဝဏ္ဏော တမ္ပိ န ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန, နောပိ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။

၁၆၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ နော ပုညဖလူပဇီဝီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဋ္ဌဟတော ဃဋတော ဝါယမတော အာဇီဝေါ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ, နော ပုညတော – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော “ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ, နော ပုညဖလူပဇီဝီ”။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပုညဖလူပဇီဝီ နော ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ? ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝေ [ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ (သီ. သျာ.)] ဥပါဒါယ တတုပရိ ဒေဝါ ပုညဖလူပဇီဝိနော န ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝိနော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဌာနဖလူပဇီဝီ စ ပုညဖလူပဇီဝီ စ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဌာနဟတော ဃဋ္ဋတော ဝါယမ တော အာဇီဝေ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ ပုညတော စ – အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော "ဥဌာနဖလူပဇီဝီ စ ပုညဖလူပဇီဝီ စ"။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဥဌာနဖလူပဇီဝီ နော ပုညဖလူပဇီဝီ? နေရယိကာ နေဝ ဥဌာနဖလူပဇီဝိနော နော ပုညဖ လူပဇီဝိနော။

၁၆၈. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာယနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ – စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ [ဝေဏကုလေ (သီ. ဿျာ.)] ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ [ဒဠိဒ္ဒေ (သီ.) ပဿ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ] အပ္ပန္နပာနဘောဇနေ ကသိရဝုတ္တိကေ, ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္ဆာဒော လဗ္ဘတိ။ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋိမကော ဗဟွာဗာဓော ကာဏော ဝါ ကုဏိ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ, န လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ, ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ, မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရ တိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာယနော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ ဇောတိပရာယနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟော တိ – စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါ နဘောဇနေ ကသိရဝုတ္တိကေ, ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္ဆာဒော လဗ္ဘတိ။ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဒသိ ကော ဩကောဋိမကော ဗဟွာဗာဓော ကာဏော ဝါ ကုဏိ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ, န လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါ စာယ သုစရိတံ စရတိ , မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစ ရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ ဇောတိပ ရာယနော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ တမပရာယနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟော တိ – ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ ဝါ အဍ္ဍေ မဟဒ္ဓနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ။ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနီ ယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော, လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ, ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရ တိ, မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာ ယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ တမပရာယနော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ ဇောတိပရာယနော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ – ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ ဝါ အဍ္ဍေ မဟဒ္ဓ နေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ။ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿ နီယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော, လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာန ဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရ တိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ ကာ ယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ ဇောတိပရာယနော။

၁၆၉. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဩဏတောဏတော ဟောတိ။ပေ.။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဩဏတောဏတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဩဏတုဏ္ဏတော ဟောတိ။ပေ.။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဩဏတုဏ္ဏတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥဏ္ဏတောဏတော ဟောတိ။ပေ.။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥဏ္ဏတောဏတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော ဟောတိ။ပေ.။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော ဟောတိ။

၁၇၀. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ? စတ္တာရော ရုက္ခာ – ဖေဂ္ဂု သာရပရိဝါရော, သာရော ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော, ဖေဂ္ဂု ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော, သာရော သာရပရိဝါရော။ ဧဝမေဝံ စတ္တာရောမေ ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဖေဂ္ဂု သာရပရိဝါရော, သာရော ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော, ဖေဂ္ဂု ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော, သာရော သာရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ သာရပရိဝါရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော, ပရိသာ စ ခွဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလျာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ သာရပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ရုက္ခော ဖေဂ္ဂု သာရပရိဝါရော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော, ပရိသာ စ ခွဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ရုက္ခော သာရော ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော, ပရိသာပိဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ရုက္ခော ဖေဂ္ဂု ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ သာရပရိဝါရော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလျာဏဓမ္မော, ပရိသာပိဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလျာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ သာရပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ရုက္ခော သာရော သာရပရိဝါရော, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဣမေ စတ္တာရော ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၇၁. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္နော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရောဟံ ဝာ ပဿိတွာ ပရိဏာဟံ ဝာ ပဿိတွာ သဏ္ဌာနံ ဝာ ပဿိတွာ ပါရိပူရိံ ဝာ ပဿိတွာ တတ္ထ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသာဒံ ဇနေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္နော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဃောသပ္ပမာဏော ဃောသပ္ပသန္နော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရဝဏ္ဏနာယ ပရထောမနာယ ပရပသံသနာယ ပရဝဏ္ဏဟာရိကာယ [ပရဝဏ္ဏဟာရိယာ (သီ.)] တတ္ထ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသာဒံ ဇနေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဃောသပ္ပမာဏော ဃောသပ္ပသန္နော။

၁၇၂. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော လူခပ္ပမာဏော လူခပ္ပသန္နော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော စီဝရလူခံ ဝာ ပဿိတွာ ပတ္တလူခံ ဝာ ပဿိတွာ သေနာသနလူခံ ဝာ ပဿိတွာ ဝိဝိဓံ ဝာ ဒုက္ကရကာရိကံ ပဿိတွာ တတ္ထ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသာဒံ ဇနေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော လူခပ္ပမာဏော လူခပ္ပသန္နော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မပ္ပမာဏော ဓမ္မပ္ပသန္နော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလံ ဝာ ပဿိတွာ သမာဓိံ ဝာ ပဿိတွာ ပညံ ဝာ ပဿိတွာ တတ္ထ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသာဒံ ဇနေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မပ္ပမာဏော ဓမ္မပ္ပသန္နော။

၁၇၃. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ သီလသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ သမာဓိသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ သမာဓိသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ ပညာသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ ဝိမုတ္တိသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ န သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရံ သီလသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န သမာဓိသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရံ သမာဓိသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရံ ပညာသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရံ ဝိမုတ္တိသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရဉ္စ သီလသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ စ သမာဓိသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရဉ္စ သမာဓိသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ စ ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရဉ္စ ပညာသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ စ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရဉ္စ ဝိမုတ္တိသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ စ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော ဟောတိ, ပရဉ္စ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ န သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ သီလသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န သမာဓိသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ သမာဓိသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ ပညာသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ ဝိမုတ္တိသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ; အတ္တနာ န ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နော ဟောတိ, နော ပရံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပဒာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

၁၇၄. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပော ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အစေလကော ဟောတိ မုတ္တာစာရော ဟတ္ထာပလေခနော [ဟတ္ထာဝလေခနော (သျာ.)] , နဟိဘဒ္ဒန္တိကော နတိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တိကော နာဘိဟဋံ န ဥဒ္ဒိဿကတံ န နိမန္တနံ သာဒိယတိ, သော န ကုမ္ဘိမုခာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ န ကဠောပိမုခာ [ကလောပိမုခာ (သီ. သျာ.) မ. နိ. ၂.၇] ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, န ဧဠကမန္တရံ န ဒဏ္ဍမန္တရံ န မုသလမန္တရံ န ဒွိန္နံ ဘုဉ္ဇမာနာနံ န ဂဗ္ဘိနိယာ န ပါယမာနာယ န ပုရိသန္တရဂတာယ, န သင်္ကိတ္တီသု န ယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ န ယတ္ထ မက္ခိကာ သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနီ, န မစ္ဆံ န မံသံ န သုရံ န မေရယံ န ထုသောဒကံ ပိဝတိ။ သော ဧကာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဧကာလောပိကော, ဒွာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဒွာလောပိကော။ပေ.။ သတ္တာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ သတ္တာလောပိကော; ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာပေတိ, ဒွီဟိပိ ဒတ္တီဟိ ယာပေတိ။ပေ.။ သတ္တဟိပိ ဒတ္တီဟိ ယာပေတိ; ဧကာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ, ဒွီဟိကမ္ပိ [ဒွတဟိကမ္ပိ (သီ.)] အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ပေ.။ သတ္တာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဣတိ ဧဝရူပံ အဍ္ဎမာသိကမ္ပိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ သော သာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ သာမာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ နီဝါရဘက္ခော ဝါ ဟောတိ ဒဒ္ဒုလဘက္ခော ဝါ ဟောတိ ဟဋဘက္ခော ဝါ ဟောတိ ကဏဘက္ခော ဝါ ဟောတိ အာစာမဘက္ခော ဝါ ဟောတိ ပိညာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ တိဏဘက္ခော ဝါ ဟောတိ ဂေါမယဘက္ခော ဝါ ဟောတိ, ဝနမူလဖလာဟာရော ယာပေတိ ပဝတ္တဖလဘောဇီ။ သော သာဏာနိပိ ဓာရေတိ မသာဏာနိပိ ဓာရေတိ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေတိ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေတိ တိရီဋာနိပိ ဓာရေတိ အဇိနမ္ပိ ဓာရေတိ အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေတိ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေတိ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ ဖလကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ ကေသကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေတိ ဝါဠကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေတိ ဥလူကပက္ခမ္ပိ [ဥလုကပက္ခမ္ပိ (သီ. သျာ.)] ဓာရေတိ, ကေသမဿုလောစကောပိ ဟောတိ ကေသမဿုလောစနာနုယောဂမနုယုတ္တော, ဥဗ္ဘဋ္ဌကောပိ ဟောတိ အာသနပဋိက္ခိတ္တော, ဥက္ကုဋိကောပိ ဟောတိ ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော, ကဏ္ဋကာပဿယိကောပိ ဟောတိ ကဏ္ဋကာပဿယေ သေယျံ ကပ္ပေတိ, သာယတတိယကမ္ပိ [သာယံတတိယကမ္ပိ (သျာ. က.) မ. နိ. ၂.၇] ဥဒကောရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဣတိ ဧဝရူပံ အနေကဝိဟိတံ ကာယဿ အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပော ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

၁၇၅. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ပရန္တပော ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဩရဗ္ဘိကော ဟောတိ သူကရိကော သာကုဏိကော မာဂဝိကော လုဒ္ဒော မစ္ဆဃာတကော စောရော စောရဃာတကော ဂေါ

ဃာတကော ဗန္ဓနာဂါရိကော, ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ ကုရူရကမ္မန္တာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ပရန္တပော ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

၁၇၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပော စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော, ပရန္တပော စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ရာဇာ ဝါ ဟောတိ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော [မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော (သျာ. က.)] ဗြာဟ္မဏော ဝါ မဟာသာလော။ သော ပုရတ္ထိမေန နဂရဿ နဝံ သန္ထာဂါရံ [သန္ဓာဂါရံ (သျာ.), ယညာဂါရံ (သီ.)] ကာရာပေတွာ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတွာ ခရာဇိနံ [ခုရာဇိနံ (သျာ. က.)] နိဝါသေတွာ သပ္ပိတေလေန ကာယံ အဗ္ဘဉ္ဇိတွာ မိဂဝိသာဏေန ပိဋ္ဌိံ ကဏ္ဍုဝမာနော [ကဏ္ဍူယမာနော (သီ.)] သန္ထာဂါရံ ပဝိသတိ သဒ္ဓိံ မဟေသိယာ ဗြာဟ္မဏေန စ ပုရောဟိတေန။ သော တတ္ထ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ ဟရိတုပလိတ္တာယ သေယျံ ကပ္ပေတိ။ ဧကိဿာ ဂါဝိယာ သရူပဝစ္ဆာယ ယံ ဧကသ္မိံ ထနေ ခီရံ ဟောတိ တေန ရာဇာ ယာပေတိ, ယံ ဒုတိယသ္မိံ ထနေ ခီရံ ဟောတိ တေန မဟေသီ ယာပေတိ, ယံ တတိယသ္မိံ ထနေ ခီရံ ဟောတိ တေန ဗြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော ယာပေတိ, ယံ စတုတ္ထသ္မိံ ထနေ ခီရံ ဟောတိ တေန အဂ္ဂိံ ဇုဟတိ, အဝသေသေန ဝစ္ဆကော ယာပေတိ။ သော ဧဝမာဟ – "ဧတ္တကာ ဥသဘာ ဟညန္တု ယညတ္ထာယ, ဧတ္တကာ ဝစ္ဆတရာ ဟညန္တု ယညတ္ထာယ, ဧတ္တကာ ဝစ္ဆတရိယော ဟညန္တု ယညတ္ထာယ, ဧတ္တကာ အဇာ ဟညန္တု ယညတ္ထာယ, ဧတ္တကာ ဥရဗ္ဘာ ဟညန္တု ယညတ္ထာယ, (ဧတ္တကာ အဿာ ဟညန္တု ယညတ္ထာယ) [( ) နတ္ထိ သီဟဠပေါတ္ထကေ။ မဇ္ဈိမနိကာယေ ကန္ဒရကသုတ္တေပိ ဧဝမေဝ] ဧတ္တကာ ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇန္တု ယူပတ္ထာယ, ဧတ္တကာ ဒဗ္ဘာ လူယန္တု ဗရိဟိသတ္ထာယာ"တိ [ပရိဟိံသတ္ထာယာတိ (သီ. သျာ. က.) မ. နိ. ၂.၉]။ ယေပိဿ တေ ဟောန္တိ ဒါသာတိ ဝါ ပေဿာတိ ဝါ ကမ္မကရာတိ ဝါ, တေပိ ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတာ ဘယတဇ္ဇိတာ အဿုမုခါ ရုဒမာနာ ပရိကမ္မာနိ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပော စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော, ပရန္တပော စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

၁၇၇. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တန္တပော စ ဟောတိ န အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော, န ပရန္တပော န ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? သော အနတ္တန္တပော အပရန္တပော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတိဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။

ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓော ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေတိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ, ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ တံ ဓမ္မံ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ။ သော တံ ဓမ္မံ သုတွာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္နာဂတော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ – "သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော, အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ သင်္ခလိခိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ။ ယံနူနာဟံ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ"န္တိ! သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ။

၁၇၈. သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ ဝိဟရတိ။

အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ဒိန္နာဒါယီ ဒိန္နပါဋိကင်္ခီ, အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။

အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ ဟောတိ အာရာစာရီ [အနာစာရီ (က.)] ပဋိဝိရတော မေထုနာ ဂါမဓမ္မာ။

မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒ
ကော လောကဿ။

ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဣတော သုတွာ န အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ
ဘေဒာယ, အမုတြ ဝါ သုတွာ န ဣမေသံ အက္ခာတာ အမူသံ ဘေဒာယ။ ဣတိ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ သဟိတာနံ ဝါ
အနုပ္ပဒါတာ သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္ဒီ သမဂ္ဂကရဏိံ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

ဖရုသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဏသုခါ ပေမနီယာ ဟဒ
ယင်္ဂမာ ပောရီ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ တထာရူပိံ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

သမ္ဖပ္ပလာပံ ပဟာယ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္ထဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ
နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိံ အတ္ထသံဟိတံ။

၁၇၉. သော ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဧကဘတ္တိကော ဟောတိ ရတ္တူပရတော ဝိရ
တော ဝိကာလဘောဇနာ, နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, မာလာဂန္ဓဝိလေပနဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသန
ဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ။

အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဣတ္ထိကုမာရိကာ
ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဒာသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, အဇေဠကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ, ကုက္ကုဋသူကရပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ,
ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ကယဝိက္ကယာ ပ
ဋိဝိရတော ဟောတိ, တုလာကူဋကံသကူဋမာနကူဋာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဥက္ကောဋနဝဉ္စနနိကတိသာစိယောဂါ [။ သာဝိ
ယောဂါ (သျာ. က.)] ပဋိဝိရတော ဟောတိ, ဆေဒနဝဓဗန္ဓနဝိပရာမောသအာလောပသဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော ဟော
တိ။

၁၈၀. သော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍပာတေန။ သော ယေန
ယေနေဝ ပက္ကမတိ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ, သေယျထာပိ နာမ ပက္ခီ သကုဏော ယေန ယေနေဝ ဍေတိ သပတ္တ
ဘာရောဝ ဍေတိ။ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍပာတေန။
သော ယေန ယေနေဝ ပက္ကမတိ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော အ
ဇ္ဈတ္တံ အနဝဇ္ဇသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၁၈၁. သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ။ ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ
အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပာပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ, တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္
ဇတိ, ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ, စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ; သောတေန သဒ္ဒံ သုတွာ။ပေ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွ
ာ။ပေ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတွာ။ပေ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပေ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ
ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ။ ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပာပကာ အ
ကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ, တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ, ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ, မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။
သော ဣမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အဗျာသေကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၁၈၂. သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ, အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာ
ရီ ဟောတိ, သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ, သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ,
အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ, ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ, ဂတေ
ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှီဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။

သော ဣမိနာ စ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဣမိနာ စ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော ဣမိနာ စ အရိယေန သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော ဣမာယ စ အရိယာယ သန္တုဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော [ပဿ မ. နိ. ၂ ကန္ဒရကသုတ္တေ; အ. နိ. ၁ အတ္တန္တပသုတ္တေ စ] ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္ဒရံ ဂိရိဂုဟံ သုသာနံ ဝနပတ္ထံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပာတပဋိက္ကန္တော နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ, အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ဗျာပာဒပဒောသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပာဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ, ဗျာပာဒပဒောသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ထိနမိဒ္ဓံ [ထီနမိဒ္ဓံ (သီ. သျာ.)] ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓော ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနော, ထိနမိဒ္ဓာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝူပသန္တစိတ္တော, ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။

၁၈၃. သော ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ; ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ; ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ, ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ – ''ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ''တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ; သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒောမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပာရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ, သေယျထိဒံ – ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသမ္ပိ ဇာတိယော တိံသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာလီသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ – ''အမုတြာသိံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော, သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ; တတြာပါသိံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော, သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော''တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဥဒ္ဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။

၁၈၄. သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ, သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ – ''ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ, ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ, မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ, အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ။ တေ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ။ တေ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ''တိ။ သော ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ, သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။

၁၈၅. သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ ဒုက္ခသမုဒယော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''ဣမေ အာသဝါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ အာသဝသမုဒ

ယော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ အာသဝနိရောဓော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ, ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ, အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ''ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ''တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တန္တပော စ ဟောတိ န အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော, န ပရန္တပော န ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။ သော အနတ္တန္တပော အပရန္တပော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတီဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။

၁၈၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သရာဂေါ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ရာဂေါ အပ္ပဟီနော, အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သရာဂေါ''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒေါသော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒေါသော အပ္ပဟီနော, အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သဒေါသော''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမောဟော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ မောဟော အပ္ပဟီနော, အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သမောဟော''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမာနော? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ မာနော အပ္ပဟီနော, အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သမာနော''။

၁၈၇. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ, န လာဘီ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ဝါ ဖလဿ ဝါ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ, န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ဝါ ဖလဿ ဝါ, န လာဘီ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ, န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ, လာဘီ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ဝါ ဖလဿ ဝါ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ လာဘီ ဟောတိ ရူပသဟဂတာနံ ဝါ အရူပသဟဂတာနံ ဝါ သမာပတ္တီနံ, န လာဘီ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ဝါ ဖလဿ ဝါ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော နေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ, န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

၁၈၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော အနုသောတဂါမီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေ စ ပဋိသေဝတိ ပါပဉ္စ ကမ္မံ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''အနုသောတဂါမီ''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပဋိသောတဂါမီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေ စ န ပဋိသေဝတိ ပါပဉ္စ ကမ္မံ န ကရောတိ။ သော သဟာပိ ဒုက္ခေန သဟာပိ ဒေါမနဿေန အဿုမုခေနပိ ရုဒမာနော ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ပဋိသောတဂါမီ''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဌိတတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပာတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''ဌိတတ္တော''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏော ပာရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏော ပာရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော။

၁၈၉. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ အပ္ပကဿ သုတဿ န အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော [န ဓမ္မမညာယ န ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော (သျာ.), န ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော (က.)] ဟောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ အပ္ပကဿ သုတဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ ဗဟုကဿ သုတဿ န အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော? ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ ဗဟုကဿ သုတဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော။

၁၉၀. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သမဏမစလော''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒောသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ, သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သမဏပဒုမော''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပာတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သမဏပုဏ္ဍရီကော''။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ''သမဏေသု သမဏသုခုမာလော''တိ။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသော။

၅. ပဉ္စကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၁၉၁. တတ္ထ ယွတာယံ ပုဂ္ဂလော အာရဘတိ စ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပာပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ, သော ဧဝမဿ ဝစနီယော – ''အာယသ္မတော ခေါ အာရမ္ဘဇာ [အာရဗ္ဘဇာ (က.) အ. နိ. ၅.၁၄၂] အာသဝါ သံဝိဇ္ဇန္တိ, ဝိပ္ပဋိသာရဇာ အာသဝါ ပဝဍ္ဎန္တိ။ သာဓု ဝတာယသ္မာ အာရမ္ဘဇေ အာသဝေ ပဟာယ ဝိပ္ပဋိသာရဇေ အာသဝေ ပဋိဝိနောဒေတွာ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝေတု။ ဧဝမာယသ္မာ အမုနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေန သမသမော ဘဝိဿတီ''တိ။

တတ္ထ ယွတာယံ ပုဂ္ဂလော အာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပာပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ, သော ဧဝမဿ ဝစနီယော – ''အာယသ္မတော ခေါ အာရမ္ဘဇာ အာသဝါ သံဝိဇ္ဇန္တိ, ဝိပ္ပဋိသာရဇာ အာသဝါ နပ္ပဝဍ္ဎန္တိ။ သာဓု ဝတာယသ္မာ အာရမ္ဘဇေ အာသဝေ ပဟာယ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝေတု။ ဧဝမာယသ္မာ အမုနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေန သမသမော ဘဝိဿတီ''တိ။

တတ္ထ ယွတာယံ ပုဂ္ဂလော န အာရဘတိ ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ဥပ္ပန္နာ ပာပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ, သော ဧဝမဿ ဝစနီယော – ''အာယသ္မတော ခေါ အာရမ္ဘဇာ အာသဝါ န သံဝိဇ္ဇန္တိ, ဝိပ္ပဋိသာရဇာ အာသဝါ ပဝဍ္ဎန္တိ။ သာဓု ဝတာယသ္မာ ဝိပ္ပဋိသာရဇေ အာသဝေ ပဋိဝိနောဒေတွာ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝေတု။ ဧဝမာယသ္မာ အမုနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေန သမသမော ဘဝိဿတီ''တိ။

တတ္ထ ယွတာယံ ပုဂ္ဂလော န အာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ, တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ယတ္ထဿ တေ ပာပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ, သော ဧဝမဿ ဝစနီယော – ''အာယသ္မတော ခေါ အာရမ္ဘဇာ အာသဝါ န သံဝိဇ္ဇန္တိ, ဝိပ္ပဋိသာရဇာ အာသဝါ နပ္ပဝဍ္ဎန္တိ။ သာဓု ဝတာယသ္မာ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝေတု။ ဧဝမာယသ္မာ အမုနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေန သမသမော ဘဝိဿတီ''တိ။ ဣမေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ အမုနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေန ဧဝံ ဩဝဒိယမာနာ ဧဝံ အနုသာသိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ ပာပုဏန္တိ။

၁၉၂. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဒတွာ အဝဇာနာတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒေတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ, တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ''အဟံ ဒမ္မိ, အယံ [အယံ ပန (သျာ. က.) အ. နိ. ၅.၁၄၁] ပဋိဂ္ဂဏှာတီ''တိ, တမေနံ ဒတွာ အဝဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဒတွာ အဝဇာနာတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော သံဝါသေန အဝဇာနာတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ယေန ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ဝဿာနိ, တမေနံ သံဝါသေန အဝဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော သံဝါသေန အဝဇာနာတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အာဓေယျမုခော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရဿ ဝဏ္ဏေ ဝါ အဝဏ္ဏေ ဝါ ဘာသိယမာနေ ခိပ္ပညေဝ အဓိမုစ္စိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော အာဓေယျမုခော ဟောတိ ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော လောလော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣတ္တရသဒ္ဓော ဟောတိ ဣတ္တရဘတ္တီ ဣတ္တရပေမော ဣတ္တရပ္ပသာဒော။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော လောလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော မန္ဒော မောမူဟော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ န ဇာနာတိ, သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ န ဇာနာတိ, ဟီနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ န ဇာနာတိ, ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ န ဇာနာတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော မန္ဒော မောမူဟော ဟောတိ။

၁၉၃. တတ္ထ ကတမေ ပဉ္စ ယောဓာဇီဝူပမာ ပုဂ္ဂလာ? ပဉ္စ ယောဓာဇီဝါ – ဣဓေကစ္စော ယောဓာဇီဝေါ ရဇဂ္ဂညေဝ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ [သတ္ထမ္ဘတိ (သီ.) အ. နိ. ၅.၇၅] န သက္ကောတိ သင်္ဂါမံ ဩတရိတုံ။ ဧ

ဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ ပောတိ။ အယံ ပဌမော ယောဓာဇီတေ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ, အပိ စ ခော ဓဇဂ္ဂဉ္စေဝ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ သင်္ဂာမံ ဩတရိတုံ။ ဧဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ ပောတိ။ အယံ ဒုတိယော ယောဓာဇီတေ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ, အပိ စ ခော ဥဿာရဏဉ္စေဝ [ဥဿာဒနံ ယေဝ (သီ.), ဥဿာဒနဉ္စေဝ (သျာ. က.) အ. နိ. ၅.၁၄၁] သုတွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ သင်္ဂာမံ ဩတရိတုံ။ ဧဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ ပောတိ။ အယံ တတိယော ယောဓာဇီတေ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ သဟတိ ဥဿာရဏံ, အပိ စ ခော သမ္ပဟာရေ ဟညတိ ဗျာပဇ္ဇတိ။ ဧဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ ပောတိ။ အယံ စတုတ္ထော ယောဓာဇီတေ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ သဟတိ ဥဿာရဏံ သဟတိ သမ္ပဟာရံ။ သော တံ သင်္ဂာမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမော တမေဝ သင်္ဂါမသီသံ အဇ္ဈာဝသတိ။ ဧဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ယောဓာဇီတေ ပောတိ။ အယံ ပဉ္စမော ယောဓာဇီတေ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။ ဣမေ ပဉ္စ ယောဓာဇီဝါ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁၉၄. ဧဝမေဝံ ပဉ္စိမေ ယောဓာဇီဝူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။ ကတမေ ပဉ္စ? ဣကောကေစ္စော ဘိက္ခု ရဇဂ္ဂဉ္စေဝ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ [သန္တာနေတုံ (သီ. သျာ.) အ. နိ. ၅.၇၅], သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတွာ [အာဝီကတွာ (သီ.)] သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ကိမဿ ရဇဂ္ဂသ္မိံ? ဣဓ ဘိက္ခု သုဏာတိ – ''အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထီ ဝါ ကုမာရီ ဝါ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ''တိ။ သော တံ သုတွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ, သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတွာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ဣဒမဿ ရဇဂ္ဂသ္မိံ။

သေယျထာပိ သော ယောဓာဇီဝေ ရဇဂ္ဂဉ္စေဝ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ သင်္ဂာမံ ဩတရိတုံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ပောတိ။ အယံ ပဌမော ယောဓာဇီဝူပမော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော ဘိက္ခူသု။

၁၉၅. ပုန စပရံ ဣကောကေစ္စော ဘိက္ခု သဟတိ ရဇဂ္ဂံ, အပိ စ ခော ဓဇဂ္ဂဉ္စေဝ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ, သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတွာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ကိမဿ ဓဇဂ္ဂသ္မိံ? ဣဓ ဘိက္ခု န ဟေဝ ခော သုဏာတိ – ''အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထီ ဝါ ကုမာရီ ဝါ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ''တိ, အပိ စ ခော သာမံ [သာမံယေဝ (သီ.)] ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ကုမာရိံ ဝါ အဘိရူပံ ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတံ။ သော တံ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ, သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတွာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ဣဒမဿ ဓဇဂ္ဂသ္မိံ။

သေယျထာပိ သော ယောဓာဇီဝေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ, အပိ စ ခော ဓဇဂ္ဂဉ္စေဝ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ သင်္ဂာမံ ဩတရိတုံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝရူပေပိ ဣကောကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ပောတိ။ အယံ ဒုတိယော ယောဓာဇီဝူပမော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော ဘိက္ခူသု။

၁၉၆. ပုန စပရံ ဣမေကေစ္စော ဘိက္ခု သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ, အပိ စ ခော ဥဿုာရဏာညေ၀ သုတ္တတ သံသီဒ တိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ ဗှုဟမ္မစရိယံ သန္ဓာရေရတုံ, သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတ္တတ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ကိမဿ ဥဿုာရဏာယ? ဣဓ ဘိက္ခုံ အရညဂတံ တ ရုက္ခမူလဂတံ တ သုညာဂါရဂတံ တ မာတုဂါမော ဥပသင်္ကမိတ္တတ ဥဟသတိ [ဥပဟသတိ (အဋ္ဌကထာ) အ. နိ. ၅.၇၅] ဥလ္လပတိ ဥဇ္ဇဂ္ဃတိ ဥပ္ပဏ္ဍေတိ။ သော မာတုဂါမေန ဥဟသိယမာနော ဥလ္လပိယမာနော ဥဇ္ဇဂ္ဃိယမာနော ဥပ္ပဏ္ဍိယမာနော သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ ဗှုဟမ္မစရိယံ သန္ဓာရေရတုံ, သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတ္တတ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ဣဒမဿ ဥဿုာရဏာယ။

သေယျထာပိ သော ယောဓာဇီဝေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ, အပိ စ ခော ဥဿုာရဏာညေ၀ သုတ္တတ သံသီဒ တိ ဝိသီဒတိ န သန္ထမ္ဘတိ န သက္ကောတိ သင်္ဂါမံ ဩတရိတုံ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝရူပောပိ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟောတိ။ အယံ တတိယော ယောဓာဇီဝူပမော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော ဘိက္ခူသု။

၁၉၇. ပုန စပရံ ဣမေကေစ္စော ဘိက္ခု သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ သဟတိ ဥဿုာရဏံ, အပိ စ ခော သမ္ပဟာ ရေ ဟညတိ ဗျာပဇ္ဇတိ။ ကိမဿ သမ္ပဟာရသ္မိံ? ဣဓ ဘိက္ခုံ အရညဂတံ တ ရုက္ခမူလဂတံ တ သုညာဂါရဂတံ တ မာတုဂါမော ဥပသင်္ကမိတ္တတ အဘိနိသီဒတိ အဘိနိပဇ္ဇတိ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ သော မာတုဂါမေန အဘိနိသီဒိယမာနော အဘိနိပဇ္ဇိယမာနော အဇ္ဈောတ္ထရိယမာနော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတ္တတ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝ တိ။ ဣဒမဿ သမ္ပဟာရသ္မိံ။

သေယျထာပိ သော ယောဓာဇီဝေ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ သဟတိ ဥဿုာရဏံ, အပိ စ ခော သမ္ပဟာရေ ဟညတိ ဗျာပဇ္ဇတိ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝရူပောပိ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟောတိ။ အယံ စတုတ္ထော ယောဓာဇီဝူပမော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော ဘိက္ခူသု။

၁၉၈. ပုန စပရံ ဣမေကေစ္စော ဘိက္ခု သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ သဟတိ ဥဿုာရဏံ သဟတိ သမ္ပဟာရံ။ သော တံ သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတ္တတ ဝိဇိတသင်္ဂါမော တမေဝ သင်္ဂါမသီသံ အဇ္ဈာဝသတိ။ ကိမဿ သင်္ဂါမဝိဇယသ္မိံ? ဣဓ ဘိက္ခုံ အရညဂတံ တ ရုက္ခမူလဂတံ တ သုညာဂါရဂတံ တ မာတုဂါမော ဥပသင်္ကမိတ္တတ အဘိနိသီဒတိ အဘိနိပဇ္ဇ တိ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ သော မာတုဂါမေန အဘိနိသီဒိယမာနော အဘိနိပဇ္ဇိယမာနော အဇ္ဈောတ္ထရိယမာနော ဝိနိဝေဌေ တ္တတ ဝိနိမောစေတ္တတ ယေန ကာမံ ပက္ကမတိ။

သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္ဒရံ ဂိရိဂုဟံ သုသာနံ ဝနပတ္ထံ အဗ္ဘောကာသံ ပ လာလပုဉ္ဇံ။ သော အရညဂတော တ ရုက္ခမူလဂတော တ သုညာဂါရဂတော တ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္တတ ဥဇုံ ကာ ယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္တတ။ သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ, အဘိ ဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ဗျာပာဒပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟရတိ, သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ ပီ ဗျာပာဒပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ထိနမိဒ္ဓံ ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓော ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သ မ္ပဇာနော, ထိနမိဒ္ဓာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝူပသန္တစိတ္ တော, ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ; ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထီ ကု သလေသု ဓမ္မေသု, ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။

သော ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္ စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ; ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူ ပသမာ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပေ.။ တတိယံ ဈာနံ။ပေ.။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ အာသဝာနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခံ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာ တိ, ''အယံ ဒုက္ခသမုဒယော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ ဒုက္ခနိ ရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''ဣမေ အာသဝာ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ''အယံ အာသဝသမုဒ

ယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ , “အယံ အာသဝနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, “အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝာပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ, ဘဝါသဝာပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ, အဝိဇ္ဇာသဝာပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ “ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ ဣဒမဿ သင်္ဂာမဝိဇယသ္မိံ။ သေယျထာပိ သော ယောဓာဇီဝေါ သဟတိ ရဇဂ္ဂံ သဟတိ ဓဇဂ္ဂံ သဟတိ ဥဿာရဏံ သဟတိ သမ္ပဟာရံ, သော တံ သင်္ဂာမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂာမော တမေဝ သင်္ဂာမသီသံ အဇ္ဈာဝသတိ, တထူပမော အယံ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝရူပောပိ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟောတိ။ အယံ ပဉ္စမော ယောဓာဇီဝူပမော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော ဘိက္ခူသု။ ဣမေ ပဉ္စ ယောဓာဇီဝူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။

၁၉၉. တတ္ထ ကတမေ ပဉ္စ ပိဏ္ဍပာတိကာ? မန္ဒတ္တာ မောမူဟတ္တာ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ, ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ, ဥမ္မာဒါ စိတ္တဝိက္ခေပါ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ, “ဝဏ္ဏိတံ ဗုဒ္ဓေဟိ ဗုဒ္ဓသာဝကေဟီ”တိ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ, အပိ စ အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ [အပ္ပိစ္ဆံယေဝ (သျာ.) အ. နိ. ၅.၁၈၁] နိဿာယ သန္တုဋ္ဌိံယေဝ နိဿာယ သလ္လေခံယေဝ နိဿာယ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ [ဣဒမဋ္ဌိတံယေဝ (သီ.)] နိဿာယ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ။ တတြ ယွာယံ ပိဏ္ဍပာတိကော အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿာယ သန္တုဋ္ဌိံယေဝ နိဿာယ သလ္လေခံယေဝ နိဿာယ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ ပိဏ္ဍပာတိကော, အယံ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ပိဏ္ဍပာတိကာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော [မောက္ခော (သီ.)] စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။

သေယျထာပိ နာမ ဂဝါ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ [နောနီတံ (သီ.)], နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော, သပ္ပိမဏ္ဍံ တတ္ထ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝံ ယွာယံ ပိဏ္ဍပာတိကော အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿာယ သန္တုဋ္ဌိံယေဝ နိဿာယ သလ္လေခံယေဝ နိဿာယ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ, အယံ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ပိဏ္ဍပာတိကာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ ဣမေ ပဉ္စ ပိဏ္ဍပာတိကာ။

၂၀၀. တတ္ထ ကတမေ ပဉ္စ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ ဧကာသနိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ ပံသုကူလိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ တေစီဝရိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ အာရညိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ ရုက္ခမူလိကာ ။ပေ.။ ပဉ္စ အဗ္ဘောကာသိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ နေသဇ္ဇိကာ။ပေ.။ ပဉ္စ ယထာသန္ထတိကာ။ပေ.။။

၂၀၁. တတ္ထ ကတမေ ပဉ္စ သောသာနိကာ? မန္ဒတ္တာ မောမူဟတ္တာ သောသာနိကော ဟောတိ, ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော သောသာနိကော ဟောတိ, ဥမ္မာဒါ စိတ္တဝိက္ခေပါ သောသာနိကော ဟောတိ, “ဝဏ္ဏိတံ ဗုဒ္ဓေဟိ ဗုဒ္ဓသာဝကေဟီ”တိ သောသာနိကော ဟောတိ, အပိ စ အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿာယ သန္တုဋ္ဌိံယေဝ နိဿာယ သလ္လေခံယေဝ နိဿာယ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ သောသာနိကော ဟောတိ။ တတြ ယွာယံ သောသာနိကော အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿာယ သန္တုဋ္ဌိံယေဝ နိဿာယ သလ္လေခံယေဝ နိဿာယ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ သောသာနိကော, အယံ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ သောသာနိကာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။

သေယျထာပိ နာမ ဂဝါ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ, နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော, သပ္ပိမဏ္ဍံ တတ္ထ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝံ ယွာယံ သောသာနိကော အပ္ပိစ္ဆတံယေဝ နိဿာယ သန္တုဋ္ဌိံယေဝ နိဿာယ သလ္လေခံယေဝ နိဿာယ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ သောသာနိကော ဟောတိ, အယံ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ သောသာနိကာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ ဣမေ ပဉ္စ သောသာနိကာ။

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသော။

၆. ဆက္ကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၂. တတ္ရ ယွတယံ ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ ဗလေသု စ ဝသီဘာဝံ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ရ ယွတယံ ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ တတ္ထ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ န စ ဗလေသု ဝသီဘာဝံ, ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓော တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ရ ယွတယံ ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ [ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ (သီ.) ဧဝမုပရိပိ] , သာဝကပါရမိဉ္စ ပာပုဏာတိ, သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တတ္ရ ယွတယံ ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ , ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ, န စ သာဝကပါရမိံ ပာပုဏာတိ, အဝသေသာ အရဟန္တာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တတ္ရ ယွတယံ ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ, အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ, အနာဂါမီ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ရ ယွတယံ ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အနဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ, အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ, သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဆက္ကနိဒ္ဒေသော။

၇. သတ္တကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၃. ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော သကိံ နိမုဂ္ဂော နိမုဂ္ဂောဝ ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သမန္နာဂတော ဟောတိ ဧကန္တကာဠကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော သကိံ နိမုဂ္ဂော နိမုဂ္ဂောဝ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ နိမုဇ္ဇတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇတိ "သာဟု သဒ္ဓာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု [သာဟု (သီ. သျာ.) ဧဝံ တီသု ဌာနေသုပိ] ဟိရီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဩတ္တပ္ပံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဝီရိယံ [ဝိရိယံ (သီ. သျာ.)] ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ပညာ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ တဿ သာ သဒ္ဓာ နေဝ တိဋ္ဌတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဟာယတိယေဝ , တဿ သာ ဟိရီ နေဝ တိဋ္ဌတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဟာယတိယေဝ, တဿ တံ ဩတ္တပ္ပံ နေဝ တိဋ္ဌတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဟာယတိယေဝ, တဿ တံ ဝီရိယံ နေဝ တိဋ္ဌတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဟာယတိယေဝ, တဿ သာ ပညာ နေဝ တိဋ္ဌတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဟာယတိယေဝ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ နိမုဇ္ဇတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇတိ "သာဟု သဒ္ဓာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဟိရီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဩတ္တပ္ပံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဝီရိယံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ပညာ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ တဿ သာ သဒ္ဓာ နေဝ ဟာယတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဌိတာ ဟောတိ, တဿ သာ ဟိရီ နေဝ ဟာယတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဌိတာ ဟောတိ, တဿ တံ ဩတ္တပ္ပံ နေဝ ဟာယတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဌိတံ ဟောတိ, တဿ တံ ဝီရိယံ နေဝ ဟာယတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဌိတံ ဟောတိ, တဿ သာ ပညာ နေဝ ဟာယတိ နော ဝဍ္ဎတိ ဌိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဝိပဿတိ ဝိလောကေတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇတိ "သာဟု သဒ္ဓာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဟိရီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဩတ္တပ္ပံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဝီရိယံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ပညာ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဝိပဿတိ ဝိလောကေတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ ပတရတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇတိ "သာဟု သဒ္ဓာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဟိရီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဩတ္တပ္ပံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဝီရိယံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ပညာ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒောသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒာဂါမီ ဟောတိ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ ပတရတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ ပတိဂါဓပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇတိ "သာဟု သဒ္ဓာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဟိရီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဩတ္တပ္ပံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဝီရိယံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ပညာ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ သော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ ပတိဂါဓပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ တိဏ္ဏော ဟောတိ ပာရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇတိ "သာဟု သဒ္ဓာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု , သာဓု ဟိရီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဩတ္တပ္ပံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ဝီရိယံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, သာဓု ပညာ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ တိဏ္ဏော ဟောတိ ပာရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော။

၂၀၄. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတ္ဝာ ဝိဟရတိ ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။

၂၀၅. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပညာဝိမုတ္တော။ပေ.။ ကာယသက္ခီ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ သဒ္ဓာဝိမုတ္တော။ ဓမ္မာနုသာရီ ။။

၂၀၆. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓာနုသာရီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သဒ္ဓာဝါဟီ သဒ္ဓာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓာနုသာရီ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓာနုသာရီ, ဖလေ ဌိတော သဒ္ဓာဝိမုတ္တော ဟောတိ။

သတ္တကနိဒ္ဒေသော။

၈. အဋ္ဌကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၇. တတ္ထ ကတမေ စတ္တာရော မဂ္ဂသမင်္ဂိနော, စတ္တာရော ဖလသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ? သောတာပန္နော, သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော; သကဒာဂါမီ, သကဒာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော; အနာဂါမီ, အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော; အရဟာ, အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ [အရဟတ္တာယ (သျာ. က.) အ. နိ. ၈.၅၉] ပဋိပန္နော; ဣမေ စတ္တာရော မဂ္ဂသမင်္ဂိနော, ဣမေ စတ္တာရော ဖလသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ။

အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသော။

၉. နဝကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၈. ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ ဗလေသု စ ဝသီဘာဝံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သမ္မာသမ္

ဗုဒ္ဓော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ, န စ တတ္ထ သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ န စ ဗလေသု ဝသီဘာဝံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ပစ္စေက သမ္ဗုဒ္ဓော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝာ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပညာဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိ တွာ ဝိဟရတိ ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝာ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ပညာဝိမုတ္တော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝာ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ.။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝာ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ ပတ္တော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ.။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝာ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ, နော စ ခော ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ ဿ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုသာရီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပ ညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, ပညာဝါဟိံ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုသာရီ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုသာရီ, ဖလေ ဌိတော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနုသာရီ? ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ, သဒ္ဓါဝါဟိံ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနု သာရီ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနုသာရီ, ဖလေ ဌိတော သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ။

နဝကနိဒ္ဒေသော။

၁၀. ဒသကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၉. ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ? သတ္တက္ခတ္တုပရမဿ ကောလင်္ကောလဿ ဧကဗီဇိဿ သကဒါဂါ မိဿ ယော စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အရဟာ – ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ နိဋ္ဌာ။

ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ? အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဿ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာ ယိဿ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ ဥဒ္ဓံသောတဿ အကနိဋ္ဌဂါမိနော – ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာတိ။

ဧတ္တာဝတာ ပုဂ္ဂလာနံ ပုဂ္ဂလပညတ္တီတိ။

ဒသကနိဒ္ဒေသော။

ပုဂ္ဂလပညတ္တိပကရဏံ နိဋ္ဌိတံ။